

МУЗЕЈ ГРАДА
НОВОГ САДА

CITY MUSEUM
OF NOVI SAD

Јелена Бањац

Јован Солдатовић:
дела из фонда
Завичајне галерије

Jelena Banjac

Jovan Soldatović:
Works from the
Homeland Gallery

Импресум / Impressum

Издавач / Publisher:

Музеј града Новог Сада, Петроварадин, Тврђава 4
The City Museum of Novi Sad, Petrovaradin, Tvrđava 4

За издавача / For the Publisher:

MSc Весна Иковић, директор / Vesna Иковић, MSc museum director

Аутор каталога и изложбе / Exhibition Curator and Catalogue Author:

Др Јелена Бањац, музејски саветник, историчар уметности /
Jelena Banjac, PhD, museum advisor, art historian

Лектор / Proofreading:

Гордана Ђилас / Gordana Đilas

Превод / Translation:

Сава Ракић / Sava Rakić

Фотографија / Photography:

Феђа Киселички, Љубиша Савић / Feđa Kiselički, Ljubiša Savić

Конзервација / Conservation:

Ален Ђембер / Alen Đember

Техничко уредништво / Copy Editor:

ASSONARE Novi Sad

Припрема и штампа / Copy Editing and Printing:

ЈП Службени гласник, Београд / ЈП Službeni glasnik, Belgrade

Тираж / Circulation: 400

ISBN 978-86-7637-143-3

Публикацију каталога и реализацију изложбе омогућила је Управа за
културу града Новог Сада / This exhibition and the catalogue publishing
have been supported by the Novi Sad City Administration for Culture

Јелена Бањац

Јован Солдатовић:

дела из фонда Завичајне галерије

Jelena Banjac

Jovan Soldatović:

Works from the Homeland Gallery

Нови Сад 2020 / Novi Sad 2020

Садржај

Content

УВОДНА РЕЧ	7	FOREWORD
О животу и стваралаштву Јована Солдатовића	9	Life and Work of Jovan Soldatović
Школовање и вајарски почеци	10	Education and Early Sculpting Works
Повратак у Нови Сад и развој уметничке каријере	17	Return to Novi Sad and Development of His Art
Учествовање у оснивању Завичајне галерије	33	Contribution to Homeland Gallery Foundation
Живот Солдатовићевих дела у Музеју града Новог Сада	43	Soldatović's Works in The City Museum of Novi Sad
Уместо закључка	46	Instead of a Conclusion
Напомене	48	Endnotes
Каталог дела Јована Солдатовића у фонду Завичајне галерије	49	Catalogue of Jovan Soldatović's Works in the Homeland Gallery Depository
Избор из библиографије	56	Selection from the Bibliography

Сл. 2. У атељеу (60-е године 20. века)
Fig. 2 In the Studio (1960s)

Јелена Бањац

ЈОВАН СОЛДАТОВИЋ: ДЕЛА ИЗ ФОНДА ЗАВИЧАЈНЕ ГАЛЕРИЈЕ

Уводна реч

Музеј града Новог Сада обележава сто година од рођења једног од најзначајнијих новосадских, српских и југословенских вајара Јована Солдатовића (Черевић, 1920 – Нови Сад, 2005) изложбом дела овог аутора која се чувају у фонду Одељења Завичајна галерија. Солдатовић је током дуге и богате уметничке каријере доживео славу и јавно признање за свој рад. Своје стваралаштво је представио на четрдесет и осам самосталних изложби код нас и у свету. Аутор је близу стотину јавних споменика широм некадашње државе. Награђен је са двадесет и четири одличја, међу којима су Награда Политике за ликовну уметност (1958), Октобарска награда Новог Сада (1962), Награда Октобарског салона у Београду (1970), Повеља града Новог Сада (1981), Орден заслуга за народ са златном звездом (1986) и Вукова награда (1999).

Као друштвено активна личност, Јован Солдатовић је учествовао у успостављању ликовног одсека Више педагошке школе у Новом Саду – који се касније развио у Академију уметности где је био први професор вајарства. Био је један од иницијатора трансформације Петроварадинске тврђаве у колонију уметника 1953. године. Осим тога, Солдатовић је био и један од оснивача Завичајне галерије Музеја града Новог Сада у коме се проучавају, чувају и интерпретирају дела савремене ликовне и примењене уметности у Новом Саду. Галерија је основана 1963. године на иницијативу управника и кустоса Музеја заједно са неколицином новосадских савремених уметника. Јован Солдатовић је био ангажован

Jelena Banjac

JOVAN SOLDATOVIĆ: WORKS FROM THE HOMELAND GALLERY

Foreword

The City Museum of Novi Sad celebrates 100th birth anniversary of one of the most important Novi Sad, Serbian and Yugoslav sculptors, Jovan Soldatović (Čerević, 1920 - Novi Sad, 2005), by presenting an exhibition of the artist's works from the collection of the Homeland Gallery Department. During his long and successful career, Soldatović received professional honours and public recognition. He presented his works at forty-eight solo exhibitions in the country and worldwide. Jovan Soldatović created nearly a hundred outdoor monuments throughout the former country. He was awarded twenty-four medals, including the Politika Award for Fine Arts (1958), the Novi Sad October Award (1962), the Belgrade October Salon Award (1970), the City of Novi Sad Charter (1981), the Order of Merit for the People with Golden Star (1986) and the Vuk Award (1999).

As a public activist, Jovan Soldatović was involved in the establishment of art department at the Higher School of Pedagogy in Novi Sad that later developed into the Academy of Arts, where he worked as the first professor of sculpture. He was one of the initiators of Petrovaradin Fortress' transformation into an art colony in 1953. In addition, Soldatović was one of the founders of the Homeland Gallery of the City Museum of Novi Sad whose purpose is to study, preserve and interpret works of contemporary and applied art kept in Novi Sad. The gallery was founded in 1963 on the initiative of the museum's manager, curators and several contemporary artists from Novi Sad. Jovan Soldatović was a member

у својству члана Комисије за откуп уметничких дела новосадске савремене уметности. Уметник је до краја свог живота остао заинтересован за рад Галерије. Радо је долазио у Музеј и износио своје предлоге и савете у вези са фондом савремене уметности. Са много жара и енергије говорио је о музејском раду, о савременој уметности у Новом Саду и прошлим временима. Иако је био већ у позним годинама, пленио је снажном вољом и јасном мисли.

Већина представљених остварења на изложби *Јован Солдашовић: дела из фонда Завичајне галерије* у Збирци стране уметности Музеја града Новог Сада убраја се у најзначајнија дела дуге и плодне уметничке каријере овог аутора. Дванаест изложених скулптура и рељефа је настало у периоду од 1942. до 1971. године. Њих једанаест је откупљено од аутора за збирку Завичајне галерије у периоду од 1963. до 1978. године, а једна скулптура потиче из Уметничког фонда СИЗ-а за културу Новог Сада, чији је део трајно додељен Музеју. У тексту каталога изложбе Солдатовићева остварења из фонда Галерије представљена су хронолошки и у вези са значајним догађајима његове уметничке каријере. Посебан нагласак је стављен на околности и процес оснивања Завичајне галерије у коме је уметник имао значајну улогу. Његово учешће у оснивању Галерије савремених новосадских уметника и формирању почетног фонда овог музејског одељења остало је готово непознато широј јавности. Личности које су биле укључене у тај процес више нису међу нама, а упућени појединци о томе нису јавно говорили. Нити један ликовни критичар ни истраживач Солдатовићевог стваралаштва није споменуо ангажман чувеног вајара (и других савремених новосадских уметника) на успостављању Галерије, па је тај податак временом заборављен. Поводом 55 година од оснивања Завичајне галерије, кустос Одељења Јелена Бањац је објавила текст у коме је изнела околности оснивања Галерије и информације о личностима које су учествовале у том процесу, на основу Записника са састанака Комисије за откуп дела савремених новосадских уметника који се чувају у архиви Одељења.¹

of the Committee for the Acquisition of Contemporary Art-works from Novi Sad. The artist remained interested in the Gallery's work until the end of his life. He gladly came to the Museum and offered his suggestions and advice regarding the contemporary art depository. He was passionate while discussing museum work, contemporary art in Novi Sad and history. Despite already being in his later years, he captivated with his strong will and coherent thoughts.

Most of the works presented at the exhibition *Jovan Soldatović: Works from the Homeland Gallery* held in the Foreign Art Collection of The City Museum of Novi Sad belong to the most significant pieces of this artist's long and fruitful career. Twelve exhibited sculptures and reliefs were created in the period between 1942 and 1971. Eleven of those were purchased from the artist for the collection of the Homeland Gallery in the period from 1963 to 1978, and one sculpture was acquired from the Art Fund of the Self-Managing Community of Interest (SIZ) for Culture of Novi Sad, part of which is permanently assigned to the Museum. In the essay for the exhibition catalogue, Soldatović's works from the Gallery's collection are presented chronologically and are related to significant events from his career. Special emphasis was placed on the circumstances that took place during the founding of the Homeland Gallery, in which the artist played a significant role. His support in the founding of the Gallery of Contemporary Novi Sad Artists and the establishment of the department's initial depository have almost remained unknown to the general public. The people involved in that process are no longer with us and individuals who can provide facts have not spoken publicly about it. No art critic or researcher of Soldatović's work mentioned the efforts of this famous sculptor (and other contemporary artists from Novi Sad) in the establishment of the Gallery, so the information was eventually forgotten. On the occasion of the 55th anniversary of the Homeland Gallery foundation, the Department curator, Jelena Banjac, published a text in which she provided details of the Gallery founding and information about the persons who participated

На изложби *Јован Солдатовић: дела из фонда Завичајне галерије* премијерно су, поред оригиналних остварења вајара, изложени фотографски портрети уметника, као и снимци његовог атељеа, скулптура и рељефа чији се негативи чувају у музејској архиви. Фотографије су снимљене током шездесетих година 20. века и до сада нису биле излагане нити репродуковане. Аутор је некадашњи музејски фотограф Љубиша Савић.

О животу и стваралаштву Јована Солдатовића

О стваралаштву Јована Солдатовића писали су многи ликовни критичари, кустоси и историчари уметности у бројним каталозима изложби, студијама и чланцима. Приметно је да се у објављеној литератури и изворима о уметнику више аутора позивало на став Милоша Арсића према коме Солдатовић „представља најмаркантнију личност савремене скулптуре у Војводини, али истовремено и једну од најзначајнијих личности поратне, младе скулптуре у Србији“.² У каталогу ретроспективне изложбе Јована Солдатовића, одржане 1985. године у Галерији савремене ликовне уметности у Новом Саду, ауторка Љилјана Ивановић констатује да се „у делу Јована Солдатовића може пратити раст и континуитет савремене скулптуре Југославије и Војводине“, а да је „Он и сам, у извесном смислу, творац традиција и континуитета бар што се тиче скулпторалних облика на тлу Војводине“.³ Студија Љилјане Ивановић је била прва обухватна анализа Солдатовићевог опуса и полазиште многим будућим проучаваоцима стваралаштва овог уметника. Године 2012. објављена је луксузно опремљена и богато илустрована монографија о Јовану Солдатовићу са текстовима Саве Степанова, Беле Дуранџија, Мирослава Антића, мр Оливере Јанковић и изабраним текстовима других аутора из претходних каталога изложби, критика и новинских чланака.⁴

in the process based on the Record from the meeting of the Committee for the Acquisition of Contemporary Artworks from Novi Sad kept in the Department's archives.¹

In addition to the original works of the sculptor, the exhibition *Jovan Soldatović: Works from the Homeland Gallery* also included the first-time presented photographic portraits of the artist, as well as captions of his studio, sculptures and reliefs whose negatives are kept in the museum archives. The photographs were taken during the 1960s and have not been exhibited or reproduced so far. The author is a former museum photographer Ljubiša Savić.

Life and Work of Jovan Soldatović

Numerous art critics, curators and art historians have discussed Jovan Soldatović's work in exhibition catalogues, studies and articles. Most of the published texts and sources contain references to Miloš Arsić, according to whom Soldatović “represents the most striking figure of contemporary sculpture in Vojvodina, but also one of the most important figures of post-war, early sculpture in Serbia”.² In the catalogue of Jovan Soldatović's 1985 retrospective exhibition at the Gallery of Contemporary Fine Arts in Novi Sad, the author Ljiljana Ivanović states that “in the work of Jovan Soldatović one can follow the development and continuity of contemporary sculpture in Yugoslavia and Vojvodina,” and that, “to a certain extent, he alone is the inventor of tradition and continuity concerning sculptural forms in Vojvodina”.³ Ljiljana Ivanović's research paper is the first comprehensive analysis of Soldatović's work and the starting point for many future reviewers of his accomplishments. A luxuriously designed and richly illustrated monograph on Jovan Soldatović was published in 2012 and included essays by Sava Stepanov, Bela Duranđić, Miroslav Antić, Olivera Janković, MA, as well as the selected essays by other authors from earlier exhibitions catalogues, reviews and newspaper articles.⁴

Школовање и вајарски почеци

Јован Солдатовић је рођен 1920. године у селу Черевих, на обронцима Фрушке горе, у шесточлавној породици обућара Стевана. Године 1930. породица се преселила у Нови Сад где је млади Јован завршио основну школу и гимназију. Потом је завршио школу резервних војних официра у Марибору, да би се 1940. године усписао на архитектонски одсек Технолошког факултета у Београду. На почетку Другог светског рата Јован Солдатовић је прекинуо студије и вратио се у Нови Сад где је деловао као илегалцац и сарадник Народноослободилачког покрета. У Народноослободилачкој борби је учествовао од 1943. године. Радио је у Пропагандном одељењу главног штаба Војводине, односно Агитпропу Јединственог народноослободилачког фонта, као члан Одељења за документарне и уметничке изложбе од 1944. године.⁵ Током рата је посећивао атеље Карла и Злате Барањи на Телепу у Новом Саду, као и атеље у Змај Јовиној улици у коме је група младих људи сликала и вајала припремајући се за студије на Академији уметности. Међу њима су били аутори који су касније остварили успешне уметничке каријере: Стеван Максимовић, Бошко Петровић, Милан Керац и Радмила Рис (Граовац). Тих година је Солдатовић обликовао скулптуру *Портрет Ђурице* (1942) која је откупљена за Завичајну галерију Музеја града Новог Сада 1966. године (сл. 3). Иако је у питању рани рад уметника, портрет је изненађујуће убедљив. Млади Солдатовић је са великом сигурношћу обликовао класичан реалистички портрет и вешто приказао личне и психолошке карактеристике портретисаног. На округлој глави дечака, моделованој у природној величини, образи су меснати, брада кратка, усне пуне а очи крупне са благо наглашеним обрвама. Чело портретисаног дечака је високо, коса кратка и коврцава, док су уши несразмерно велике према лицу. *Портрет Ђурице* је најстарија сачувана Солдатовићева скулптура.

Education and Early Sculpting Works

Jovan Soldatović was born in 1920 in the village of Čerević, on the slopes of Fruška Gora mountain, in a six-member family of a shoemaker - Stevan. In 1930, the family moved to Novi Sad, where Jovan finished primary school and high school. He then finished the school for reserve military officers in Maribor, and in 1940 he enrolled in the architectural department of the Faculty of Technology in Belgrade. At the beginning of the Second World War, Jovan Soldatović quit his studies and returned to Novi Sad, where he operated as a political activist and an associate of the People's Liberation Movement. He participated in the People's Liberation Struggle since 1943. Since 1944, he worked in the Propaganda Department of the General Staff of Vojvodina, i.e. Agitprop of the United People's Liberation Front, as a member of the Department for Documentary and Art Exhibitions.⁵ During the war, he used to visit the studio of Karlo and Zlata Baranji in Telep, Novi Sad, as well as the studio in Zmaj Jovina Street where a group of young people painted and sculpted while preparing for studies at the Academy of Arts. Among them were artists who later built successful careers: Stevan Maksimović, Boško Petrović, Milan Kerac and Radmila Ris (Graovac). It was the time when Soldatović designed the sculpture *Portrait of Đurica* (1942), purchased in 1966 for the Homeland Gallery of the City Museum of Novi Sad (fig. 3). Although considered an early work of the artist, the portrait is surprisingly convincing. The young Soldatović created a classic realistic portrait with great confidence and skillfully reflected the personality and character of the person. The boy's round life-size head features chubby cheeks, narrow chin, full lips and big eyes with slightly accentuated eyebrows. The forehead of the portrayed boy is high, the hair is short and curly, while the ears are disproportionately large. *Portrait of Đurica* is the oldest preserved sculpture made by Soldatović.

Сл. 3. *Портрет Бурике* (1942), бронза

Fig. 3 *Portrait of Durica* (1942), bronze

Након завршетка Другог светског рата, Јован Солдатовић одлази на студије у Београд. Уписао се на другу годину вајарског одсека Академије ликовних уметности, код професора Ристе Стијовића, Лојзе Долинара, Сретена Стојановића, Радете Станковића и Томе Росандића. Студије је завршио са успехом 1948. године, али му је замерено да „застрањује по буржоаском схватању уметности“ због чега му је одузет официрски чин стечен у школи резервних војних официра у Марибору.⁶ Прве Солдатовићеве скулптуре су биле реалистичке и помало идеализоване, са особеним печатом аутора. Радио је портрете, фигурине и анималистичке представе са великом вештином и вајарским умећем. Први пут је излагао 1948. године на Изложби радова студената Академије ликовних уметности у Уметничком павиљону у Београду. Следеће године је постао кандидат за чланство у Удружењу ликовних уметника Србије и учествовао на Осмој изложби УЛУС-а у Београду. Од 1949. године Солдатовић је радио као сарадник у Државној мајсторској радионици Томе Росандића у Београду.⁷ Осим њега, сарадници су били Олга Јанчић, Сава Сандић, Ана Бешлић, Анте Гржетић и Ратко Стојадиновић. Мајстор је своје сараднике бирао на конкурс, а све трошкове вођења радионице, материјал за рад и стипендије за сараднике обезбеђивала је држава. Под руководством Росандића млади Солдатовић је усвојио важност занатске обраде и техничке савршености, али и карактеристичан осећај за монументалну скулптуру.⁸

Сл. 4. *Портрет Ђурице* (1942), бронза
Fig. 4 *Portrait of Đurica* (1942), bronze

Током прве године рада у Росандићевој Мајсторској радионици Јован Солдатовић је извео скулптуру *Керуша* (1949), инспирисан поезијом Сергеја Јесењина (сл. 6). Бронзана скулптура се чува у фонду Завичајне галерије Музеја града Новог Сада, а откупљена је од аутора 1964. године. Фигура пса је изведена у реалистичкој концепцији и анатомски прецизно. Скулптура је класична, немирних али компактних површина. Керуша је приказана у покрету и грчу, са предњом, десном шапом испруженом напред. Леђа су јој повијена, а спуштена глава следи покрет шапе. Тело керуше је мршаво, ребра и дојке наглашене, а реп јој је подвијен. Солдатовићево скулпторско решење је експресивно, а моделација снажна. Правоугаоно постоље, неједнаке дебљине, чини целину са фигуром. Многи критичари су Солдатовићев избор теме доводили у везу са његовом лирском природом. *Керуша* је једна од најпознатијих Солдатовићевих скулптура.

У наредним годинама стваралаштво младог вајара било је врло запажено од стране критичара. На *Изложби младих ликовних уметника Србије* 1951. године критичари у његовим радовима виде „несумњиво познавање заната“, „нешто мештровићевско у изразу“ и „изразити лирски темперамент“. При крају боравка у радионици Томе Росандића, 1952. године, Солдатовић је у Галерији Графичког колектива у Београду приредио своју прву самосталну изложбу која му је донела велики успех и афирмацију. Оцењен је као један од најталентованијих младих вајара, али и најамбициознијих у избору тема и начину реализације скулпторског дела.¹⁰ Већ тада је изградио свој препознатљив стил са издуженим и донекле спљоштеним фигурама. Радио је портрете, фигуре, рељефе, слободне композиције, као и анималистичке представе о којима Арсић бележи: „Ту се заправо потврђује Солдатовић као модерни вајар, спреман да и у баналним темама изнађе ону, свуда присутну искру живота и да вајарској форми одреди комплексније значење“.¹¹

After the Second World War, Jovan Soldatović continued his studies in Belgrade. He enrolled in the second year of the Sculpture Department of the Academy of Fine Arts, under professors Risto Stijović, Lojza Dolinar, Sreten Stojanović, Rade Stanković and Tomo Rosandić. He graduated in 1948 but was reprimanded for “deviating under the influence of bourgeois art”, which is why he was deprived of the officer’s rank earned at the School for Reserve Military Officers in Maribor.⁶ Soldatović’s first sculptures were realistic, slightly idealized and always carried the personal mark. He made portraits, figurines and animalist scenes with remarkable skill and sculpting expertise. He exhibited for the first time in 1948 at the Academy of Fine Arts Students’ Exhibition in the Art Pavilion in Belgrade. The following year, he became a candidate for membership in the Association of Fine Artists of Serbia (ULUS) and participated in the Eighth ULUS Exhibition in Belgrade. Since 1949, Soldatović worked as an associate in the National Crafts Workshop of Tomo Rosandić in Belgrade.⁷ Besides him, the associates were Olga Jančić, Sava Sandić, Ana Bešlić, Ante Gržetić and Ratko Stojadinović. The master craftsman chose his associates at the competition and all the costs of conducting the workshop, including materials and scholarships for associates, were provided by the government. Under Rosandić’s guidance, the young Soldatović achieved a high degree of craftsmanship and technical perfection, but also the specific sense of monumental sculpture.⁸

During the first year in Rosandić’s Crafts Workshop, Jovan Soldatović created a sculpture *The Bitch* (1949), inspired by the poetry of Sergei Yesenin (fig. 6). The bronze sculpture is kept in the depository of the Homeland Gallery of the City Museum of Novi Sad and was purchased from the artist in 1964. The figure of the dog is realistic and anatomically precise. The sculpture is classical with rough but compact surfaces. The female dog is in spasmic motion, with her front right paw extended forward. Her back is bent and her lowered head follows the movement of the paw. The dog is skinny, the ribs and breasts are emphasized, and her

tail is curled. Soldatović's sculpture is expressive and the modelling is powerful. A rectangular pedestal, of unequal thickness, forms a whole with a figure. Many critics have linked Soldatović's choice of theme to his lyrical nature. *The Bitch* is one of Soldatović's most famous sculptures.

In the following years, the work of the young sculptor was in the focus of numerous critics. At the *Exhibition of Young Fine Artists of Serbia* in 1951, critics noticed in his works "the undisputed knowledge of the craft", "the influence of Meštrović in his expression" and "expressive lyrical attitude".⁹ At the end of his stay in Tomo Rosandić's workshop, in 1952, Soldatović organized his first solo exhibition in the Gallery of the Graphic Collective in Belgrade, which resulted in great success and affirmation. He was rated as one of the most talented young sculptors, but also the most ambitious based on the selection of themes and the method of sculpting.¹⁰ Even then, he developed the specific style with elongated and almost flattened figures. He created portraits, figures, reliefs, free compositions, as well as animalist scenes, for which Arsić provides the following interpretation: "This is where Soldatović actually establishes himself as a modern sculptor, prepared to find, even in the mundane themes, the omnipresent life spark and to assign a more complex meaning to the sculptural form".¹¹

Сл. 5 Керуша (1949), бронза
Fig. 5 *The Bitch* (1949), bronze

Сл. 6 Керуша (1949), бронза
Fig. 6 *The Bitch* (1949), bronze

Сл. 7. У атељеу (60-е године 20. века)
Fig. 7 In the Studio (1960s)

Повратак у Нови Сад и развој уметничке каријере

Године 1953. Јован Солдатовић је постао редован члан УЛУС-а и напустио Мајсторску радионицу Томе Росандића. Исте године вратио се у Нови Сад где је учествовао у оснивању ликовног одсека Више педагошке школе у којој је постао први професор вајарства. На основама ове школе касније је формирана Академија уметности у Новом Саду (1974), а Јован Солдатовић је изабран за ванредног професора на Одсеку ликовних уметности. Одрах по доласку у Нови Сад, заједно са неколико младих новосадских уметника који су се вратили са школовања у Београду, Солдатовић је иницирао оснивање првих уметничких атељеа на демилитаризованој Петроварадинској тврђави. Осим њега, укључили су се и Бошко Петровић, Стеван Максимовић, Александар Лакић, Милорад Балаћ, Радмила Граовац и Душан Миловановић. Заједничком акцијом, новосадски уметници су постепено формирали једну од највећих уметничких колонија на Тврђави која је и данас активна. У атељеу са погледом на Дунав и Нови Сад Јован Солдатовић је радио до смрти.

Убрзо по повратку у Нови Сад уметник реализује скулптуру *Породица* (1954) која представља једно од најкарактеристичнијих његових остварења из педесетих година 20. века (сл. 8). Дело је од аутора откупљено 1970. године и чува се у збирци Завичајне галерије Музеја. Скулптура представља групу од три стилизоване фигуре коју чине мушкарац, жена и мушко дете. Фигуре су врло издужене а анатомија занемарена. Приказане су како стоје једна до друге, држећи се за руке, фронтално окренуте посматрачу. Наглашено вертикалну композицију дијагонално пресецају линије руку представљених фигура. Портретне карактеристике нису дате, а наслућују се само поједини делови лица. Површина скулптуре је узнемирана са мноштвом перфорираних облика и изломљених линија које уводе простор у дело.

Солдатовић се више пута враћао теми породице. Извео је неколико скулптура на ову тему, од интимис-

Return to Novi Sad and Development of His Art

In 1953, Jovan Soldatović became a full-time member of ULUS and left Tomo Rosandić's Crafts Workshop. In the same year, he returned to Novi Sad, where he helped the foundation of the Art Department of the Higher School of Pedagogy, where he became the first professor of sculpture. This paved the way for the later establishment of the Academy of Arts in Novi Sad (1974) where Jovan Soldatović was elected associate professor at the Department of Fine Arts. Immediately after arriving in Novi Sad, together with several young artists from Novi Sad who had returned from Belgrade upon finishing school, Soldatović initiated the establishment of the first art studios at the demilitarized Petrovaradin Fortress. Besides him, Boško Petrović, Stevan Maksimović, Aleksandar Lakić, Milorad Balać, Radmila Graovac and Dušan Milovanović also joined the initiative. In a joint action, Novi Sad artists gradually formed one of the largest art colonies at the Fortress, which is still active today. Jovan Soldatović worked in the studio with a view of the Danube and Novi Sad until his death.

Shortly after returning to Novi Sad, the artist created the sculpture *Family* (1954) which is one of his most peculiar works from the 1950s (fig. 8). The work was purchased from the artist in 1970 and is kept in the collection of the Museum's Homeland Gallery. The sculpture represents a group of three stylized figures consisting of a man, a woman and a boy. The figures are elongated and the anatomy neglected. They are standing next to each other, holding hands, facing the observer. The accentuated vertical composition is diagonally intersected by the arms of the figures. Full portrait features are not given but only a hint of certain face parts. The surface of the sculpture is rough with a multitude of perforated shapes and broken lines that introduce the spatiality into the work itself.

Soldatović re-examined the family theme more than once by creating several sculptures, from intimistic forms to grand monuments of highly emphasized vertical shapes. He exhibited

Сл. 8. *Породица* (1954), бронза
Fig. 8 *Family* (1954), bronze

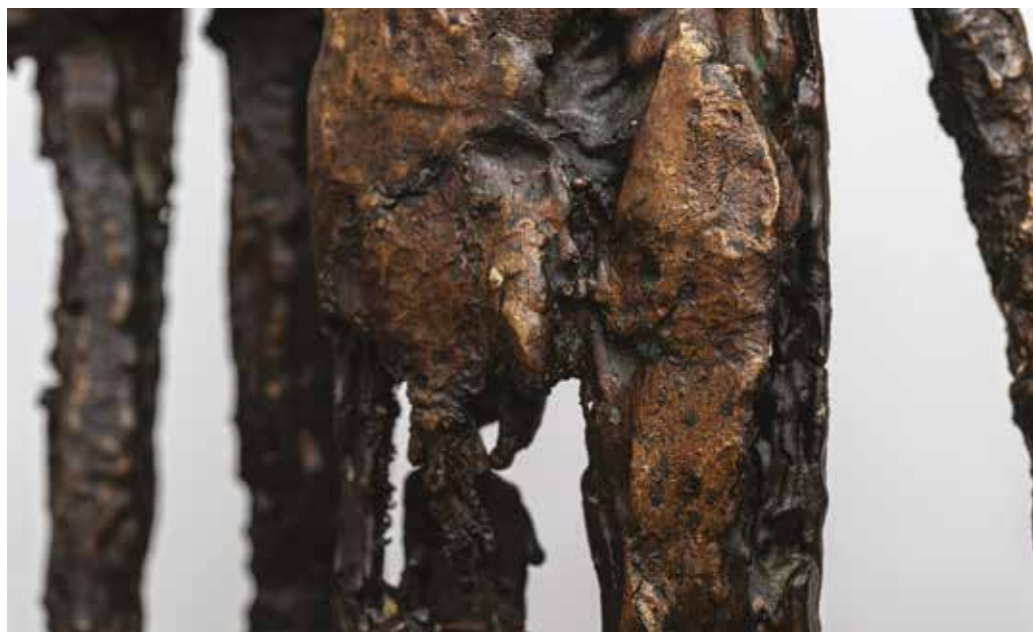

тичких форми до монументалних споменика, а све су наглашено вертикалних облика. Једну монументалну, у гипсу изведену скулптуру породице је изложио 1968. године на Петроварадинској тврђави у оквиру великог самосталног изложбеног пројекта реализованог под покровитељством Југословенске националне комисије за УНЕСКО, поводом обележавања Године права човека. У предговору каталога изложбе налазио се текст из Повеље Уједињених нација о правима човека. Изложбу је видело око 50.000 посетилаца, а међу њима председник СФРЈ Јосип Броз Тито и тада водећи политичари.¹²

a monumental plaster sculpture of a family at the Petrovaradin Fortress in 1968 as part of a large independent exhibition project launched by the Yugoslav National UNESCO Committee, on the occasion of marking the Year of Human Rights. The foreword to the exhibition catalogue contained an extract from the United Nations Charter on Human Rights. About 50,000 visitors saw the exhibition including the President of the SFRY, Josip Broz Tito, and other leading politicians at the time.¹²

Сл. 9. *Породица* (1954), бронза, детаљи
Fig. 9 *Family* (1954), bronze, details

Сл. 10. *Породица* (1971), Нови Сад
Fig. 10 *Family* (1971), Novi Sad

Друга Солдатовићева монументална скулптура *Породица*, изливена у бронзи и висока 4,5 метра, постављена је 1971. године на обали Дунава у Новом Саду, на месту страдања жртава фашистичке рације 1942. године. Ово остварење натприродне величине чини група од четири узвишене и достојанствене фигуре коју чине отац и мајка са децом. Споменик жртвама рације у Новом Саду је једно од најпознатијих дела чувеног вајара.

Две године након одласка из Росандићеве мајсторске радионице и доласка у Нови Сад, Солдатовић је у *Салону 55* Трибине младих приредио своју прву самосталну изложбу у овом граду (1955). У то време млади професор Више педагошке школе, премијерно је представио новосадској публици своје радове настале у протекле две године, а изложба је наишла на добар пријем у новосадској средини. Солдатовић је тих година био излагачки врло активан и

Soldatović's second monumental sculpture *Family*, cast in bronze and 4.5 metres high, was displayed in 1971 on the banks of the Danube in Novi Sad, at the site where the victims of the 1942 fascist raid fell. This work of supernatural proportions consists of four exalted and dignified figures of a father and mother with children. The monument to the victims of the raid in Novi Sad is one of the most famous sculptor's works.

Two years after leaving Rosandić's Crafts Workshop and arriving in Novi Sad, Soldatović organized his first solo exhibition in *Salon 55* of the Tribina mladih Theatre (1955). At that time, the young professor of the Higher School of Pedagogy presented his works created in the past two years for the first time to the Novi Sad audience and was highly commended for the exhibition. In those years, Soldatović was also very active on the international art scene. In the mid-1940s and early 50s, he participated in several major international exhibitions: The First Mediterranean Biennial in Alexandria, Egypt (1955), The World Exhibition in Brussels, Belgium (1958), The Fifth Biennial of Sculpture in Middelheim in Antwerp (1958) and The Second International Exhibition of Sculpture at the Rodin Museum in Paris (1961).¹³

на међународној уметничкој сцени. Средином пете и почетком шесте деценије 20. века учествовао је на неколико великих интернационалних изложби: Прво бијенале Медитерана у Александрији у Египту (1955), Светска изложба у Бриселу у Белгији (1958), Пето бијенале скулптуре у Миделхајму у Антверпену (1958) и Друга интернационална изложба скулптуре у Роденовом музеју у Паризу (1961).¹³

Тих година је Јован Солдатовић дошао на идеју да се на Петроварадинској тврђави постави стална изложба скулптура на отвореном. Био је један од иницијатора оснивања прве вајарске групе у нашој уметности под називом *Просјор 8* (1957). Поред Солдатовића, чланови групе су били београдски вајари Ана Бешлић, Олга Јанчић, Ратимир Стојадиновић, Јован Кратохвил, Миша Поповић, Милош Сарић и Александар Зарин. Након две године постојања и три реализоване изложбе у Београду и Новом Саду група се угасила.¹⁴ Млади вајари су желели да скрену пажњу на неправедну запостављеност скулптуре у урбанистичким пројектима градова и паркова. Залагали су се за постављање скулптура у јавним просторима и пејзажима, са циљем да уметност приближе и оним људима који не посећују галерије и музеје. Две изложбе ове вајарске групе одржане су 1957. године у Ташмајданском парку у Београду и на Петроварадинској тврђави, а следеће године једна изложба у амбијенту Београдског сајма. Скулптуре које су у оквиру поменуте уметничке акције постављене на Тврђави стоје и данас.¹⁵ Уследила је изложба коју је критика оценила као једну од значајнијих и доказ коначног сазревања младог вајара Солдатовића. У Београду, у Атељеу 212 изложио је 1958. године своја актуелна дела заједно са новосадским сликаром и таписеристом Бошком Петровићем.¹⁶

In those years, Jovan Soldatović came up with the idea to set up a permanent exhibition of outdoor sculptures at the Petrovaradin Fortress. He was among those who founded one of the first sculpture groups in our art called *Space 8* (1957). Besides Soldatović, the members of the group were Belgrade sculptors Ana Bešlić, Olga Jančić, Ratimir Stojadinović, Jovan Kratochvil, Miša Popović, Miloš Sarić and Aleksandar Zarin. Two years after its establishment and three exhibitions held in Belgrade and Novi Sad, the group split up.¹⁴ The young sculptors wanted to draw attention to the unfair neglect of sculpture in urban projects of cities and parks. They advocated the installation of sculptures in public spaces and landscapes, with the aim of bringing art closer to those people who do not visit galleries and museums. Two exhibitions of this sculpture group

Сл. 11. У атељеу (60-е године 20. века)
Fig. 11 In the Studio (1960s)

Сл. 12. Јелени (1965), Петроварадинска тврђава
Fig. 12 Deer (1965), Petrovaradin Fortress

Критичари сматрају да је 1960. година била прекретница у раду чувеног скулптора. Те године је Јован Солдатовић добио прву награду на конкурс за извођење Споменика борцима Шајкашког одреда.¹⁷ Две године касније је реализовао свој први монументални споменик недалеко од Жабља, у близини Новог Сада. Ово дело чини група од три усправне људске фигуре натприродне величине, које мирно стоје на благом узвишењу. Девет метара високе и витке фигуре перфорираних форми, делују достојанствено у војвођанској равници. За разлику од многих послератних фигуративних соцреалистичких споменика са представама снажних бораца, жестоких гестова, са пушкама у рукама, Солдатовићев споменик код Жабља оставља утисак мира и узвишености, без драматичних ефеката, због чега је описан „као једно од најоригиналнијих обележја Револуције у нас“.¹⁸ Године 1961. Јован Солдатовић је дао интервју за лист *Дневник* у коме је описао своја размишљања, страхове и наде приликом израде споменика борцима Шајкашког одреда: „Чини ми се да сам стварно јако уморан. Скоро две године носим ову тему у себи. Безброј разбијених и неразвијених модела, сумњи које су побеђивале и биле побеђене. То је и временски јако дуго. Од једне такве теме у тако дугом временском периоду може да се отупи и уплаши. Стално сам се плашио патетике и романтично херојског геста. На тако великим фигурама са којима радим први пут, скоро све је требало дати и оправдати психолошки. Сваки сантиметар геста био је проблем за себе који је имао безброј решења. [...] Само, то нико не зна колико је тешко било за читаво ово дуго време бити скоро потпуно сам на послу. Ни физички нисам имао скоро никакве помоћи, а не можете замислити колики је то посао направити три онолике фигуре. Више од тоне гипса уграђено је у њих, а сваки грам је морао да прође преко мојих руку и да буде баш тамо где треба. Видели сте их како стоје. Истина, док је дувала кошава није ми било баш лако и сан ми није био сувише чврст. Обилазио сам их и ноћу. Љуљали су се као беле сабласти, али ето издржали су. Били су чвршћи од мог сна. [...] Мирнији сам не само због тога што је посао завршен, него и зато што су сви они чије стручно мишљење ценим и сви који

were held in 1957 in Tašmajdan Park in Belgrade and at the Petrovaradin Fortress, and the following year one exhibition was organized at the Belgrade Fair. The sculptures that were placed on the Fortress on that occasion are still there today.¹⁵ The following exhibition critics assessed as one of the most important and at the same time proof of young Soldatović's final maturation. In 1958 in Belgrade, Atelje 212 hosted the exhibition of his current works together with the Novi Sad painter and tapestry artist Boško Petrović.¹⁶

Critics believe that 1960 was a turning point in the work of the famous sculptor. It was the year when Jovan Soldatović won the first prize in the competition for the Monument to the soldiers of the Šajkaš Corps.¹⁷ Two years later, he finished his first grand monument in the vicinity of Žabalj, near Novi Sad. This work consists of three upright human figures of supernatural size, standing calmly on a gentle hill. Nine meters tall and slender figures of perforated forms proudly standing surrounded by Vojvodina plain. Unlike many post-war figurative social realist monuments depicting brave soldiers with fierce gestures and rifles in their hands, Soldatović's monument near Žabalj leaves the impression of peace and sublimity, without dramatic effects, which is why it is described "as one of the most original revolutionary landmarks in our country".¹⁸ In 1961, Jovan Soldatović gave an interview to the *Dnevnik* newspaper in which he expressed his thoughts, fears and hopes during the construction of monument to the fighters of the Šajkaš Corps: "I think I feel exhausted. I've been carrying this issue inside for almost two years. Countless broken and unbroken models, doubts that prevail and were prevailed. It's also a very long time. One such issue can cause dullness and fear in such a long period of time. I was constantly afraid of pathos and a romantic heroic gesture. On such large-scaled figures that I'm working on for the first time, almost everything had to be given and justified from psychological point of view. Every inch was a problem that had countless solutions. [...] Only, no one knows how difficult it was for all this long time to be almost completely alone at work. I received almost no real help either, and you can't imagine how much effort is required to make such three figures. More than a ton of plaster was built into them, and every gram had to go through

хоће да кажу добронамерну реч критике били и видели. Ако је некад лако сумњати у себе, тешко је неверовати у њих, а њихове су оцене у највећем броју случајева биле далеко повољније него што сам то смео и очекивати. Посебно ме је обрадовао Ристо Стијовић, који ради техником сасвим друкчијом од моје. Био је врло задовољан овим радом¹⁹. Модел за поменути споменик чува се у Завичајној галерији Музеја града Новог Сада, под називом *Скица за споменик код Жабља* (око 1960) (сл. 13). Бронзана скулптура потиче из уметничког фонда Самоуправне интересне заједнице за културу Новог Сада, а додељена је Музеју у трајно власништво. Скулптуру чине две људске фигуре које стоје једна поред друге, раширених ногу и држе се за руке. Фигуре су врло издужене, изразито мршаве, наге и деперсонализоване, док је фактура бронзе неравна.

Крајем педесетих и током раних шездесетих година двадесетог века Јован Солдатовић је започео свој велики, дугогодишњи циклус под називом *Бележење човека*. Обликовао је низ људских фигура као гротеске рата и разарања, представљајући најтеже, трагичне ситуације у историји човека.²⁰ Егзистенцијалистичко-експресионистичке скулптуре настале у оквиру овог циклуса представљају „директну хуманистичку осуду сваког насиља и универзалног зла“.²¹ Овом циклусу припада бронза *Без илузија* (1961), последње откупље-

Сл. 13. *Модел (скица) за споменик код Жабља* (око 1960), бронза

Fig. 13 *Model (Sketch) for the Monument near Žabalj* (ca. 1960), bronze

my hands and be exactly where it should be. You saw them standing. Honestly, while the košava wind was blowing, it wasn't very easy for me and my sleep wasn't so sound either. I checked them at night. They swayed like white ghouls, but they persevered. They were firmer than my sleep. [...] I'm peaceful now not only because the job is done, but also because all those whose professional opinion I appreciate and all those who want to send a kind word of criticism have been here and seen this. If sometimes seems too easy to doubt yourself, it is difficult not to believe in them, and in most cases their assessments were far more favourable than I could've expected. I was especially pleased with Risto Stijović, who uses a technique completely different from mine. He was very happy with this work".¹⁹ The model for this monument is kept in the Homeland Gallery of the City Museum of Novi Sad, entitled *Sketch for the Monument near Žabalj* (ca. 1960) (fig. 13). The bronze sculpture comes from the art depository of the SIZ for Culture of Novi Sad and was permanently assigned to the Museum. The sculpture consists of two human figures holding hands, standing next to each other with their legs spread. The figures are extremely elongated, thin, naked and depersonalized, while the bronze texture is uneven.

In the late 1950s and early 1960s, Jovan Soldatović began his great, perennial cycle entitled *Documenting a Man*. He created a series of human grotesques of wars

Сл. 14. Без илузија (1961), бронза
Fig. 14 No Illusions (1961), bronze

но дело Јована Солдатовића за збирку Завичајне галерије, 1978. године (сл. 14). Уметник је представио клонулу, деперсонализовану људску фигуру како погнута, спуштене главе, седи на узаној клупи, руку спуштених између раширених ногу. Фигура је изразито издужена, сведена само на екстремитете, а фактура бронзе груба и перфорирана.

Солдатовићева бронза *Женски акти* (1967) откупље (сл. 16). Вајар је представио веома издужену, нагу фигуру жене у контрапосту, са рукама ослоњеним на бокове изразито мршаваог тела и са благо наклоњеном главом ка левој

and destruction, representing the most difficult and tragic events in human history.²⁰ The existentialist-expressionist sculptures created in this cycle represent a “direct humanistic condemnation of all violence and universal evil”²¹ The bronze sculpture *No Illusions* (1961) belongs to this cycle and is the last purchased work of Jovan Soldatović for the collection of the Homeland Gallery, 1978 (fig. 14). The artist produced a limp, depersonalized bent human figure sitting on a small bench with the head hung low and arms hanging between the spread legs. The figure is extremely elongated, reduced only to the extremities while the texture of the bronze is rough and perforated.

Soldatović's bronze sculpture, *Female Nude* (1967), was purchased from the artist in 1967 for the collection of the Homeland Gallery (fig. 16). The sculptor created a rather elongated, naked figure of a woman in a counterpose. Her body is skinny, her hands resting on the hips and her head slightly tilted to the left. Due to the extremely elongated and expressionistic form, some critics found similarities with the work of Alberto Giacometti and other artists of the mid-20th century. Discussions on the influences and role models for Soldatović's art contain common conclusion that there only exists visual association of “Giacomettian elongated figures”, considering that the artist had created a distinctly individual and special sculptural opus. The elongated sculp-

Сл. 15. *Без илузија* (1961), бронза
Fig. 14 *No Illusions* (1961), bronze

Сл. 16. Женски акти (1967), бронза
Fig. 16 *Female Nude* (1967), bronze

страни. Због изразито издужене и експресионистички третиране форме, поједини критичари су у стваралаштву овог вајара проналазили сличности са делом Алберта Ђакометија и других уметника који су стварали средином 20. века. Расправе о утицајима и узорима Солдатовићеве уметности закључене су ставом да се може говорити само о визуелној асоцијацији „ђакометијевски издужених фигура“ с обзиром на то да је уметник остварио изразито индивидуалан и особен вајарски опус. Издужена скулпторска форма наглашених вертикала постала је једна од главних одлика његове уметности. Још једна особеност Солдатовићевог стваралаштва су експресивне деформације фигура, изразито неравних и перфорираних површина, чиме је у скулптуру увео простор који постаје њен саставни део. Каткад је у отворима и перфорацијама испод површине скулптура видљива жичана арматура. Таквим поступком Солдатовић је реализовао узбудљива дела – скулптуре које су „истовремено вајане и грађене“.

За збирку Завичајне галерије од Солдатовића је 1977. године откупљена скулптура *Глава* (1971) изливена у бронзи (сл. 17). Представљена је људска глава, без портретних карактеристика, израженог носа и дебелих, полуотворених усана, упалих очију и образа, наглашене браде и великих ушију. Фактура бронзе је импресионистички моделована и врло неравна, са перфорацијама. Скулптура припада уметниковом стваралачком циклусу под називом *Дође ли рай – одоше људи*. Изложбу истог назива Солдатовић је поставио 1972. године на платоу Петроварадинске тврђаве. Изложио је 72 предимензиониране људске главе изведене у гипсу, са видљивом жичаном и арматурном конструкцијом и осветлио их свећама. Отварање је било организовано увече, а присутни књижевници су читали своје текстове. Солдатовићева уметничка инсталација носила је поруку о бесмислености рата, увек и свугде, а изложба је била једна од првих перформанс-акција скулптура код нас.²² Ивановић напомиње да „овакве акције свој прави пуни смисао добијају баш у вангалеријском простору, у борби 'против институција' симболично су ослобођене сваког галеријског 'надгледања', комуникативне и приступачне свима онима

tural form of accentuated verticals became one of the main features of his art. Another feature of Soldatović's art are the expressive deformations of figures, extremely rough and perforated surfaces which introduces the spatiality into the sculpture and becomes its integral part. Sometimes wires are visible in the openings and perforations below the surface of the sculptures. Using such a procedure, Soldatović created exciting works - sculptures that were "sculpted and constructed at the same time".

The bronze sculpture *Head* (1971) (fig. 17) was purchased from Soldatović in 1977 for the collection of the Homeland Gallery. It is a representation of the human head without portrait features, with a pronounced nose and full, half-open lips, sunken eyes and cheeks, accentuated chin and large ears. The texture of the bronze is impressionistically modelled, perforated and very rough. The sculpture belongs to the artist's cycle entitled *Arrival of War – Departure of People*. Soldatović set up the same-name exhibition in 1972 on the Petrovaradin Fortress plateau. He exhibited 72 oversized human heads made of plaster, with visible wires and reinforcement, and lit them with candles. The exhibition opening was scheduled in the evening when the invited writers started reading their texts. Soldatović's art installation symbolizes universal futility of war and the exhibition was one of the first activist sculpture performances in our country.²² Ivanović noted that "such events receive their true

Сл. 17. *Глава* (1971), бронза
Fig. 17 *Head* (1971), bronze

Сл. 18. *Глава* (1971), бронза
Fig. 18 *Head* (1971), bronze

који желе да изразе свој протест и незадовољство, лични егзистенцијални страх“.²³

Верујући да скулптура живи само изван галерија, Солдатовић се енергично залагао за постављање скулптура у простору чиме је на изванредан начин негирао скулптуру музејско-галеријског типа. Уметник је желео да његова дела буду свима приступачна. „Он се опредељује за пуну јавност, хероичност или интиму, увек тражећи неке своје просторе и амбијенте [...] у којима ће вајарски облик да живи не милошћу случајног намерника, већ срастао са људима.“²⁴ У интервјуу објављеном у часопису *Поља* Јован Солдатовић објашњава тенденцију да се скулптура сели из галерија и музеја на улице и слободне просторе у природи: „Галерије су вештачки створени простори у којима се често маневрише и манипулише људима и делима пред готово занемарљиво малим бројем посматрача, тј. саучесника, што је бесмислено. Дела настају из много дубљих разлога. Она настају, живе и трају са човеком и у човеку“.²⁵

На почетку свог уметничког деловања Јован Солдатовић се определио за фигуративну скулптуру, иако су тенденције у српској и југословенској скулптури средином двадесетог века водиле ка апстракцији. Остао је веран фигурацији до краја своје каријере, постигао аутентичан уметнички израз и остварио значајан успех на актуелној сцени. С тим у вези, Арсић бележи да „треба указати на храброст за један пут мимо општег вајарског 'тренда', не против већ мимо 'свих'. Ово одвајање не представља каприциозност већ веровање у смисао једне стратегије.“²⁶ Доминантна тема уметничког опуса Јована Солдатовића је био човек. Међутим, током читавог стваралачког века уметник је у континуитету са антропоморфним представама радио и серије представа животиња. Солдатовић је један од наших водећих анималиста. Након скулптуре *Керуша* (1949) коју је извео у првој години рада у Росандићевој мајсторској радионици, урадио је многобројне представе срна, јелена, коња, рода и других животиња, аутентично стилизованих облика. Његове серије анималистичких представа показују „да се заправо испод његове 'академске' занетости темама живота и смрти, налази једна радознала, свакодневном животу блиска личност“.²⁷

full meaning in the open space, outside galleries; in the struggle 'against institutions' they are symbolically freed from any institutional 'monitoring', communicative and accessible to all those who want to express their protest and dissatisfaction, personal existential fear.”²³ Believing that the sculpture lives only outside the galleries, Soldatović firmly advocated the placement of sculptures in the open space, which was in a way a denial of the museum-gallery sculpture type. The artist wanted his works to be accessible to everyone. “He opts for full publicity, heroism or intimacy, always looking for his own space and ambience [...] in which the sculpture will live not by the grace of an accidental passer-by, but rather blended with people.”²⁴ In the interview, published in *Polja* magazine, Jovan Soldatović explains tendency to move sculpture from galleries and museums to the streets and open natural surrounding: “Galleries are artificially created spaces in which people and artworks are often maneuvered and manipulated with in front of an almost negligibly small number of observers, i.e. accomplices, which is pointless. Works are created for much deeper reasons. They arise, live and last with a man and inside a man.”²⁵

At the beginning of his career, Jovan Soldatović opted for figurative sculpture, although the tendencies in Serbian and Yugoslav sculpture in the mid-20th century leaned towards abstraction. He remained faithful to figuration until the end of his career, achieved authentic artistic expression and enjoyed considerable reputation on the scene. In this regard, Arsić stated that “this courage should be appreciated - to choose a path beyond the general sculpture 'trend', not against it, but beyond 'everyone'. This split does not represent capriciousness, but a belief in one strategy.”²⁶ In the centre of Jovan Soldatović's art was a human being. However, throughout the entire career, along with anthropomorphic depictions, the artist also created series of animalist scenes. Soldatović is one of our leading animalists. After *The Bitch* (1949), made in the first year of Rosandić's Crafts Workshop, he created numerous scenes with does, deer, horses, storks and other animals fashioned in authentically stylized shapes. His series of animalist scenes show that “in fact, beneath his 'academic' affection for the themes of life and death, there is a curious person, devoted to everyday life.”²⁷

Сл. 19. *Poge* (1957), бронза
Fig. 19 *Storks* (1957), bronze

Сл. 20. *Poge* (1969), бронза
Fig. 20 *Storks* (1969), bronze

Сл. 21. У атељеу (60-е године 20. века)

Fig. 21 In the Studio (1960s)

Солдатовићева бронза *Pogled* (1957) у фонду Завичајне галерије откупљена је од аутора 1964. године (сл. 19). Представљене су две птице врло витких и издужених форми, прислоњених тела. Скулптура је изведена у реалистичкој концепцији и изливена у бронзи. Једна рода је приказана са испруженим вратом и повијеним кљуном, а друга са савијеним вратом у полукруг. Ноге представљених птица су ослоњене у угловима троугластог постоља који је саставни део скулптуре. Скулптура *Pogled* Јована Солдатовића је једно од познатих, често излаганих и репродукованих остварења вајара. Године 1971. за Галерију је од аутора откупљено још једно дело са представом рода. Композицију *Pogled* (1969)

Soldatović's bronze sculpture *Storks* (1957), in the collection of the Homeland Gallery, was purchased from the artist in 1964 (fig. 19). The sculpture consists of slender and elongated shapes representing two birds leaning against each other. It is realistic and cast in bronze. One stork is depicted with an outstretched neck and a bent beak and the other with a bent neck in a shape of a semicircle. The legs of the birds rise from the corners of the triangular pedestal which is an integral part of the sculpture. *Storks* by Jovan Soldatović is one of the most famous works which has been frequently exhibited and reproduced. In 1971,

Сл. 22. *Композиција* (1968),
рељеф у бакру
Fig. 22 *Composition* (1968),
relief in copper

чине две стилизовано приказане птице окренуте једна ка другој тако да им се кљунови додирују (сл. 20). Скулптура је ниска, камерног типа, изливена у бронзи и патинирана.

Бројни рељефи и скулптуре са мотивима срне или кошуте обележили су стваралаштво Јована Солдатовића. За Завичајну галерију је 1968. године од аутора откупљен рељеф у бакру под називом *Композиција* (1968) (сл. 22). Необичан је податак да овај рељеф након уласка у музејску збирку никада није био изложен, нити репродукован. Остао је готово непознат проучаваоцима Солдатовићевог опуса. Рељеф је причвршћен на дрвену плочу пресвучену сомотом. На њему је приказана љупка сцена са три срне у стилизовано представљеном шумском пејзажу. Животиња у првом плану је погнула своју главу на јако извијеном врату, док су друге две срне своје високо уздигнуте главе на витким вратовима окренуле према левој страни композиције.

another work with storks was purchased from the artist for the Gallery. *Storks* composition (1969) consists of two stylized birds facing each other with their beaks touching (fig. 20). The sculpture is short, chamber type, cast in bronze and patinated.

Numerous reliefs and sculptures with motifs of does or hinds marked the work of Jovan Soldatović. In 1968, a copper relief entitled *Composition* (1968) was purchased from the artist for the Homeland Gallery (fig. 22). An unusual fact is that this relief has never been exhibited or reproduced after entering the museum collection. It has remained almost unknown to researchers of Soldatović's art. The relief is attached to a wooden board covered with velvet. It shows a charming scene with three does in a stylized forest landscape. The animal in the foreground craned its head against a heavily curved neck, while the other two slender-necked does turned their lifted heads towards the left side of the composition.

Анималистичку скулптуру Јована Солдатовића одликује особена и препознатљива стилизација облика. Уметник је фигуре животиња представљао у покрету, постижући истовремено лирски и драматичан моменат. Финим сплетом линија креирао је узбудљиве арабескне конструкције у материјалу, које је критика означила термином поетски реализам.²⁸

Учествовање у оснивању Завичајне галерије

Након што је 1962. године на великој самосталној изложби у Галерији Дома ЈНА у Београду представио свој рад у протеклој деценији, Јован Солдатовић се са неколицином савремених новосадских стваралаца, 1963. године, придружио акцији оснивања Галерије савремених новосадских уметника у Музеју града Новог Сада. У почетку је различито називана: Галерија савремених новосадских уметника, Савремена новосадска галерија и Новосадска галерија савремене уметности да би се, након што је постала депанданс Музеја 1965. године, усталио назив Завичајна галерија. Године 1978. Галерија добија статус посебног одељења у Музеју у коме се проучава савремена ликовна и примењена уметност у Новом Саду. Основана је на иницијативу новосадских савремених уметника, управника и кустоса Музеја и формирана према јединственом концепту у нашој држави.²⁹ Стручној и широј јавности је мало познато да се група новосадских уметника сматра оснивачима ове Галерије. Поред Јована Солдатовића то су и Бошко Петровић, Стеван Максимовић, Никола Граовац, Радмила Граовац, Јожеф Ач, Анкица Опрешник, Милан Керац, Богданка Познановић, Милан Кечић и други. Солдатовић је у својству члана Комисије за откуп уметничких дела био непосредно укључен у процес формирања Галерије.³⁰ Осим њега, чланови Комисије за откуп су били Динко Давидов, у то време кустос Галерије Матице српске, академски сликар Милан Кечић и новинар Милета Павлов, у то време посланик у Културно-просветном

The animalist sculpture of Jovan Soldatović possesses special and recognizable form. The artist presented animal figures in motion, achieving both lyrical and dramatic moment. Using a fine interweaving of lines, he created exciting arabesque structures in the material, which critics have identified as Poetic Realism.²⁸

Contribution to Homeland Gallery Foundation

After presenting his works from the past decade at a large 1962 solo exhibition in the gallery of the Yugoslav People's Army Club in Belgrade, Jovan Soldatović and several contemporary Novi Sad artists joined the initiative of founding the *Gallery of Contemporary Novi Sad Artists* in the City Museum of Novi Sad in 1963. At the beginning, it used to have different names: *Gallery of Contemporary Novi Sad Artists*, *Contemporary Novi Sad Gallery* and *Novi Sad Gallery of Contemporary Art*, but after it became a part of the Museum in 1965, the name Homeland Gallery was permanently established. In 1978, the Gallery became a special museum department that researched contemporary fine and applied art in Novi Sad. It was founded on the initiative of contemporary artists, directors and curators of Novi Sad museums and was formed according to a unique concept in our country.²⁹ Little is known to the professional and general public that a group of Novi Sad artists are the founders of this Gallery. Besides Jovan Soldatović, this group also included Boško Petrović, Stevan Maksimović, Nikola Graovac, Radmila Graovac, Jožef Ač, Ankica Oprešnik, Milan Kerac, Bogdanka Poznanović, Milan Kečić and others. As a member of the Committee for the Acquisition of Artworks, Soldatović was directly involved in the process of the Gallery foundation.³⁰ Besides him, the members of the Committee were Dinko Davidov, the curator of The Gallery of Matica Srpska, academic painter Milan Kečić and journalist Mileta Pavlov, at that time a member of the Council for Culture and Education of the Assembly of Vojvodina and a former

Сл. 23. Бошко Петровић са ћерком у Солдатовићевом атељеу
(60-е године 20. века)

Fig. 23 Boško Petrović with his daughter in Soldatović's Studio (1960s)

Сл. 24. У атељеу са Бошком Петровићем (60-е године 20. века)

Fig. 24 In the Studio with Boško Petrović (1960s)

већу Скупштине Војводине, а претходно уредник Трибине младих. Секретар Комисије био је кустос Музеја Мирослав Настасијевић, а његов заменик историчар уметности Мирјана Џепина. У марту 1964. године уместо Милете Павлова и Милана Кечића за чланове Комисије су изабрани уметници Милан Керац и Бошко Петровић. У овом саставу је Комисија радила током прве године постојања Галерије, а од 1965. године чланови Комисије за откуп су били кустоси Музеја. Заслугом Мирослава Настасијевића који је детаљно водио записнике на седницама Комисије данас нам је познато много чињеница, изнесених ставова, дилема и проблема са којима су се учесници сусрели у процесу формирања Галерије савремених новосадских уметника.³¹ Из Записника сазнајемо да је Солдатовић на састанцима водио главну реч, често усмеравао ток седнице, а имао је и спремне одговоре на већину постављених

director of the Tribina mladih theatre. The Committee secretary was Miroslav Nastasijević, the curator of the Museum, and his deputy was the art historian Mirjana Džepina. In March 1964, Milan Kerac and Boško Petrović replaced Mileta Pavlov and Milan Kečić. The Committee worked in this composition during the first year since the Gallery's establishment, and from 1965 the members of the Committee have been the curators of the Museum. Thanks to Miroslav Nastasijević, who kept detailed records of the Committee sessions, today we are familiar with facts, views, dilemmas and problems that the members encountered during the establishment of the Gallery of Contemporary Novi Sad Artists.³¹ We learn from these records that Soldatović had the main say at the meetings, often directed the course of the sessions and also provided answers to most of the questions asked by other members. It is obvious that Soldatović was

питања учесника. Стиче се утисак да је уметник био у већој мери од свих присутних упућен у планове и намере оснивача, те да је имао инструкције како би требало да се приступи формирању Галерије.³² Из Солдатовићевих изјава сачуваних у Записницима Комисије, сазнајемо како је овај уметник замислио нову Галерију и њену будућу улогу у културном животу града Новог Сада.

Већ на првом састанку Комисије Јован Солдатовић је изнео концепцију рада нове Галерије. Отворивши седницу, саопштио је да је *циљ рада Комисије ојшкуй дела оних уметника који живе и раде на тѣриѣторији Нової Сада*. Сматрао је да би откуп требало да буде реализован по уједначеној цени за све уметнике и подвукао да би Галерија требало

more informed than anyone else about the plans and intentions of the founders, and that he had received instructions on how to approach the issue of the Gallery foundation.³² Soldatović's statements preserved in the Committee session records reveal how this artist imagined the new Gallery and its future impact on the culture of Novi Sad.

Already at the first Committee meeting, Jovan Soldatović presented the action plan for the new Gallery. After the session opening, he announced that the *aim of the Committee is to purchase the works of artists who live and work in Novi Sad*. He believed that the purchase should be made at a uniform price for all artists and emphasized that the Gallery should be the *epi-centre of Novi Sad art*.³³ He suggested that a circular letter be

Сл. 25. У атељеу (60-е године 20. века)
Fig. 25 In the Studio (1960s)

Сл. 26. Поверавање (1962/63), рељеф у дрвету
Fig. 26 Trust (1962/63), relief in wood

40

sent to Novi Sad artists informing them of the establishment of Contemporary Novi Sad Gallery, with a proposal to select their works for sale, after which the Committee would visit the studios and inspect their selection. He emphasized that the amount [for the acquisition] *would only be symbolic, because the Gallery would primarily purchase those works that the artists hold dear and want to keep them anyhow.* He anticipated that the latest works would not be included in the selection because the collection should only include the most important accomplishments, typical for certain periods of an artist's work.³⁴ At the first joint meeting of the Committee and Novi Sad artists, Soldatović stated that the Committee should function as a permanent and strong link with artists, and that the *Committee should be a kind of a donor, a kind of contemporary Pavle Beljanski.* He appealed to the artists *not to treat the Committee as a jury. Every artist should at least leave a posthumous legacy to the Gallery.* He emphasized that the *Committee believes that every artist wants to be represented in the Gallery in the best light. [...] In this case we count on good conscience and will of artists. [...] Whoever donated a work that is of lesser value, will be considered to have abandoned the idea and no acquisition will be made in such cases. The artists who offer mediocre works will be avoided, because such a work ends up in a warehouse. [...] Everyone should want to be represented in the Gallery at all costs, no matter what benefit they will get. [...] Whoever offers a bad piece of work will not be given equal space in the final exhibition or will not be considered at all.*³⁵ He suggested that the Gallery be officially opened with an exhibition in the *Topovnjača [Gunboat]* atrium at the Petrovaradin Fortress, on the occasion of the 9th Sterijino pozorje festival.³⁶ The first exhibition of the Gallery of Contemporary Novi Sad Artists, *Painters and Sculptors of Novi Sad*, was held in May 1964. It included works by Jožef Ač, Milorad Balač, Emil Bob, Milan Ćirić, Nikola Graovac, Radmila Graovac, Bogomil Karlavaris, Milan Kečić, Milan Kerac, Aleksandar Lakić, Stevan Maksimović, Dušan Milovanović, Milivoj Nikolajević, Olga Nikolić, Ankica Oprešnik, Boško Petrović, Bogdanka Poznanović, Helena Sivč, Mirjana Šipoš and Isidor Vrsajkov. All artists who participated in the exhibition are considered the founders of the Gallery.³⁷ The Gallery was officially opened at the Petrovaradin Fortress with a grand exhibition of

сматрају се оснивачима Галерије.³⁷ Великом изложбом актуелних новосадских уметника на Петроварадинској тврђави Галерија је званично отворена. Данас нам није познато зашто Јован Солдатовић није учествовао на групној изложби у Музеју. У исто време вајар је одржао самосталну изложбу у холу Радио Новог Сада [данас Студио М], на којој је приказао тридесет својих радова, насталих у протеклих петнаест година.

Имајући у виду Солдатовићеву велику посвећеност и ангажман на успостављању Галерије, не изненађује чињеница да је прво дело откупљено за Завичајну галерију био управо његов рад. Први саста-
нак Комисије за откуп дела новосадских уметника одржан је 9. новембра 1963. године у Солдатовићевом атељеу. Комисија је прегледала његове радове и изабрала пет остварења: *Керуша* (бронза), *Портрете Томе Росандића* (камен), *Поверовања* (композиција у дрвету), *Јелени* – скица за велику композицију (бронза) и *Мала скица* за споменик у Жабљу (бронза). За први откуп за Завичајну галерију изабрана је Солдатовићева композиција *Поверовање* по уједначеној цени за све уметнике од 70.000 динара.³⁸ На рељефу *Поверовање* (1962/63) представљени су актови мушкарца и жене у седећем ставу, који се наслањају један на други (сл. 26). Тела су им представљена у полупрофилу, а главе у пуном профилу. Десне руке обе фигуре су подигнуте скоро до висине рамена и длановима се додирују.

contemporary Novi Sad artists. Today, we do not know why Jovan Soldatović did not participate in the group exhibition at the Museum. At the same time, the sculptor held a solo exhibition in the hall of Novi Sad Radio [today known as Studio M], where he presented thirty works created in the past fifteen years.

Having in mind Soldatović's great commitment and hard-work in the establishment of the Gallery, it is not surprising that the first work purchased for the Homeland Gallery was his own. The first meeting of the Committee for the Acquisition of Artworks of Novi Sad Artists was held on 9 November 1963, in Soldatović's studio. The commission reviewed his works and selected five: *The Bitch* (bronze), *Portrait of Tomo Rosandić* (stone), *Confessions* (composition in wood), *Deer* - a sketch for a large composition (bronze) and *Small Sketch* for a monument in Žabalj (bronze). Soldatović's composition *Confessions* was the first purchase for the Homeland Gallery at a uniform price for all artists of 70,000 dinars.³⁸ The relief *Confessions* (1962/63) presents a male and a female nude in a sitting position, leaning against each other (fig. 26). Their bodies are presented in semi-profile and their heads in full profile. The right arms of both figures are raised almost to shoulder height with their palms touching. The female figure holds the drapery with her left hand, which extends from the left side below the figures to the upper left corner of the voluminous relief. The work is a representation of the couple's intimate moment - Soldatović's

Сл. 27. *Композиција* (1963/64), рељеф у дрвету

Fig. 27 *Composition* (1963/64), relief in wood

Женска фигура левом руком држи драперију која се протеже од леве стране испод фигура до горњег левог угла пластично рађеног рељефа. Дело је представа интимног чина једног пара, Солдатовићев симбол везе и заједништва. Слична тематика приказана је и на другом рељефу овог уметника који се чува у фондусу Завичајне галерије. Реч је о рељефу изведеном у дрвету са називом *Композиција* (1963/64) који је од аутора откупљен 1965. године (сл. 27). На композицији су у плитком рељефу представљене две врло издужене, деперсонализоване, наге фигуре мушкарца и жене како стоје у полупрофилу, телима ослоњене једна на другу, додирујући се длановима.

Током прве године постојања Галерије откупљено је 46 остварења новосадских савремених уметника.³⁹ Тада су у збирку уврштена три Солдатовићева дела: рељеф *Поверавање* (1962/63), бронза *Керуша* (1949) и бронза *Роге* (1957). Од 1965. до 1973. године Галерију је водила кустос Одељења за културну историју Мирјана Џебина. У том периоду је за Завичајну галерију откупљено још шест Солдатовићевих дела: *Композиција* (1963/64), *Пориреи Ђурице* (1942), *Женски акти* (1967), *Композиција* (1968), *Породица* (1954) и *Роге* (1969). Званично први кустос Завичајне галерије био је Милош Арсић (1973–1975), а након њега Оливера Радовановић (1976–2002), која је за службу за откуп две бронзе Јована Солдатовића: *Глава* (1971) и *Без илузија* (1961).

Живот Солдатовићевих дела у Музеју града Новог Сада

Уметнички фонд Завичајне галерије данас броји више од 3300 дела савремене ликовне и примењене уметности. Од оснивања Галерије до данас, у Музеју се нису стекли услови за сталну поставку савремене новосадске уметности. Стога је овај уметнички фонд остао недовољно познат Новосађанима, проучаваоцима и љубитељима уметности. Највећу препреку је представљао недостатак изложбеног простора у Музеју. Тог проблема су били свесни и оснивачи

symbol of connection and closeness. A similar theme is shown on the second relief by this artist which is kept in the depository of the Homeland Gallery. It is a relief made in wood entitled *Composition* (1963/64), which was purchased in 1965 (fig. 27). The shallow relief composition presents two semi-profiles of rather elongated, depersonalized, naked figures of a man and a woman with their bodies leaning against each other, touching their palms.

In the first year, the Gallery acquired 46 works by contemporary Novi Sad artists.³⁹ Three works by Soldatović were included in the collection then: the relief *Confession* (1962/63), the bronze *The Bitch* (1949) and the bronze *Storks* (1957). Between 1965 and 1973, the Gallery was supervised by the curator of the Department of Cultural History, Mirjana Džepina. During that period, six more of Soldatović's works were purchased for the Homeland Gallery: *Composition* (1963/64), *Portrait of Đurica* (1942), *Female Nude* (1967), *Composition* (1968), *Family* (1954) and *Storks* (1969). Officially, the first curator of the Homeland Gallery was Miloš Arsić (1973-1975), followed by Olivera Radovanović (1976-2002), who made a purchase of two bronze sculptures by Jovan Soldatović: *Head* (1971) and *No Illusions* (1961).

Soldatović's Works in The City Museum of Novi Sad

The art depository of the Homeland Gallery today numbers more than 3.300 works of contemporary fine and applied art. Since the Gallery's foundation until today, the Museum has not met the conditions for a permanent exhibition of contemporary Novi Sad art. Thus, this depository has remained less known to the public, researchers and admirers of art. The biggest obstacle was the lack of exhibition space in the Museum. The founders of the Gallery were also aware of the problem and, already in the first year the Gallery's work, they began searching for a suitable building for the collection but without success. In the past decades, the works of contemporary Novi Sad artists from the Gallery's collection have been displayed at numerous thematic and

Галерије који су већ у првој години њеног постојања започели потрагу за одговарајућом зградом у којој би нови музејски депанданс био смештен, али без успеха. У протеклим деценијама, стваралаштво савремених новосадских уметника из фонда Галерије представљено је на бројним тематским изложбама и поставкама изабраних аутора у Музеју и другим установама културе код нас и иностранству.

Иако у Музеју града Новог Сада никада није била организована самостална изложба Јована Солдатовића, његова дела из музејског фонда су често позајмљивана многим установама и галеријама у којима је чувени вајар самостално излагао широм некадашње државе. Из музејске документације сазнајемо о необичном куриозитету који се односи на скулптуре овог уметника у фондусу Галерије. Наиме, у поређењу са делима свих осталих аутора заступљених у збиркама Одељења, скулптуре Јована Солдатовића су биле најчешће позајмљивана дела ради представљања на изложбама других музеја и галерија. Његове скулптуре из фонда Завичајне галерије су биле незаобилазне у многим концепцијама самосталних изложби као карактеристична остварења стваралачких фаза овог уметника. Две Солдатовићеве скулптуре су биле позајмљене 1979. године Уметничком павиљону „Цвијета Зузорић“ ради излагања на *Изложби добитника Полиптикине награде*. За потребе реизбора на Академији уметности у Новом Саду, 1980. године, Солдатовићу је позајмљено шест његових скулптура из фонда Галерије. Дела знаменитог вајара су више пута позјамљена Галерији савремене ликовне уметности у Новом Саду (данас Музеј савремене уметности Војводине) ради излагања на изложбама: *Јован Солдатовић, скулптура 1942–1970* (1970), *Развој скулптуре у Војводини 1895–1980* (1984) и *Јован Солдатовић, скулптура 1942–1984* (1985). Потом је шест Солдатовићевих дела из музејског фонда било изложено у Историјском музеју Војводине у Новом Саду на поставци *Јован Солдатовић* (1991) и у Галерији савремене ликовне уметности у Нишу на изложби *Јован Солдатовић* (1991). Седам скулптура чувеног вајара позајмљено је Галерији ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића у Новом Саду за изложбу *Солдатовић* (2005). За изложбу *Милан Коњовић // Бошко Пејировић // Јован Солдатовић*, одржаној у Галерији

artists' exhibitions at the Museum and other cultural institutions in our country and abroad.

Although a solo exhibition of Jovan Soldatović has never been held in The City Museum of Novi Sad, his works from the museum depository have frequently been lent to other institutions and galleries throughout the former country in which the famous sculptor exhibited independently. We learn from the museum archives about an unusual curiosity that that involves the sculptures by the artist kept in the depository. In comparison with the works by all other artists in the collections of the Department, the sculptures of Jovan Soldatović have most often been lent for exhibitions of other museums and galleries. His sculptures from the collection of the Homeland Gallery have been a necessary piece in solo exhibitions as characteristic landmarks of this artist's work. In 1979, two of Soldatović's sculptures were lent to the "Cvijeta Zuzorić" Art Pavilion for the *Poliptika Award Winners' Exhibition*. For the purpose of re-election in the Academy of Arts in Novi Sad, in 1980, Soldatović was lent six of his sculptures from the Gallery's collection. Soldatović's works were lent on several occasions to the Gallery of Contemporary Fine Arts in Novi Sad (today known as the Museum of Contemporary Art of Vojvodina) for their exhibitions: *Jovan Soldatović, Sculpture 1942–1970* (1970), *Development of Sculpture in Vojvodina 1895–1980* (1984) and *Jovan Soldatović, Sculpture 1942–1984* (1985). Six of Soldatović's works from the museum depository were exhibited in the History Museum of Vojvodina in Novi Sad at the exhibition *Jovan Soldatović* (1991) and in the Gallery of Contemporary Fine Arts in Niš at the exhibition *Jovan Soldatović* (1991). Seven sculptures of the famous sculptor were lent to the Gallery of Fine Arts Gift Collection of Rajko Mamuzić in Novi Sad for the exhibition *Soldatović* (2005). For the exhibition *Milan Konjović // Boško Petrović // Jovan Soldatović*, held at the Gallery of Vojvodjanska banka in Novi Sad in 2003, Soldatović's sculptures from the Homeland Gallery were lent to the Bel Art Gallery in Novi Sad.

The sculptures of Jovan Soldatović were first displayed in the City Museum of Novi Sad in 1973, at the exhibition entitled *Novi Sad Sculptors and Printmakers* by the art historian Miloš Arsić. Afterwards, in addition to the works by other artists, his selected works were exhibited in 1978 at

Сл. 28. У атељеу (60-е године 20. века)
Fig. 28 In the Studio (1960s)

Војвођанске банке у Новом Саду 2003. године, Солдатовићеве скулптуре из фонда Завичајне галерије биле су позајмљене Галерији Бел Арт у Новом Саду.

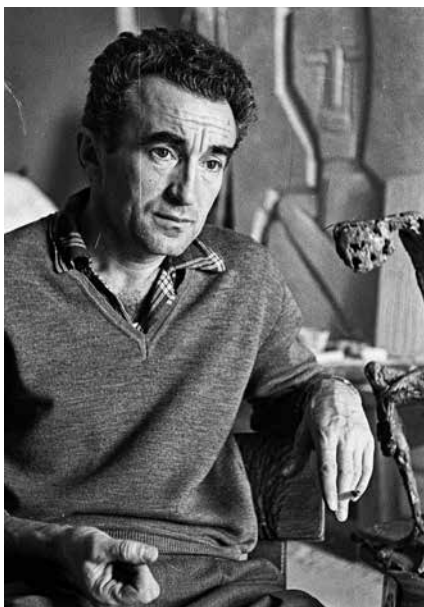
У Музеју града Новог Сада скулптуре Јована Солдатовића су први пут представљене 1973. године, на изложби *Новосадски вајари и графичари* аутора историчара уметности Милоша Арсића. Потом су његова изабрана дела, поред остварења других уметника, изложена 1978. године на поставци *Из збирки Завичајне галерије*, аутора историчара уметности Оливере Радовановић. У оквиру међународне културне размене Новог Сада и града побратима Норича (Norwich) у Великој Британији, Радовановић је 1985. године представила избор дела новосадских уметника из фонда Завичајне галерије, међу којима и Солдатовићеве скулптуре, на изложби *Form and Line. The Artist of Novi Sad. Yugoslavia* у Норич Кастл музеју (Norwich Castle Museum). Иста изложба је постављена у октобру 1985. године на културно-туристичкој манифестацији Дани Новог Сада у Београду у Галерији Видиковац Палате Београд под називом *Црпкеж, графика, скулптура (из колекције Музеја града Новог Сада)*. Солдатовићева остварења из фонда Завичајне галерије нашла су се пред музејском публиком 2003. године на поставци *Скулптуре из збирки Музеја града Новог Сада*, аутора историчара уметности Јелене Бањац. Потом је избор његових радова приказан 2004. године на изложби *Педесет година сећања* у Музеју града Новог Сада. Рељефи Јована Солдатовића из музејске збирке су били изложени 2005. године на поставци у оквиру 14. међународног салона намештаја и опреме за ентеријере Амбијента на Новосадском сајму. У септембру исте године, Бањац је дала истакнуто место скулптурама и рељефима овог уметника на изложби *Слике, скулптуре, керамика – избор из Завичајне галерије Музеја града Новог Сада*. Музејска публика је 2008. године, у оквиру манифестације Ноћ музеја, имала прилику да види одабрана дела знаменитог вајара на изложби депоа Завичајне галерије у централној згради Музеја на Петроварадинској тврђави.

the exhibition *From the Homeland Gallery Collections* by art historian Olivera Radovanović. As part of the international cultural exchange between Novi Sad and the sister city of Norwich, UK, Radovanović presented a selection of works by Novi Sad artists from the Homeland Gallery, which included Soldatović's sculptures, at the 1985 *Form and Line. The Artist of Novi Sad. Yugoslavia* exhibition held at the Norwich Castle Museum. The same exhibition was held in October 1985 at the cultural and tourist event *Days of Novi Sad in Belgrade* in the Vidikovac Gallery of the Belgrade Palace, entitled *Drawing, Print, Sculpture (from the Collection of the City Museum of Novi Sad)*. Soldatović's works from the Homeland Gallery were presented to the audience in 2003 at the exhibition *Sculptures from the Collections of the City Museum of Novi Sad* by art historian Jelena Banjac. A selection of his works was also shown in 2004 at the *Fifty Years of Remembrance* exhibition held in The City Museum of Novi Sad. The reliefs of Jovan Soldatović from the museum collection were exhibited in 2005 at the exhibition on the occasion the 14th International Salon of Furniture and Interior Equipment *Ambienta* held at the Novi Sad Fair. In September of the same year, Banjac gave a prominent place to this artist's sculptures and reliefs at the exhibition *Paintings, Sculptures, Ceramics - a Selection from the Homeland Gallery of the City Museum of Novi Sad*. In 2008, during the Museum Night event, the visitors had the opportunity to see selected works by the famous sculptor at the exhibition of the Homeland Gallery depository in the central Museum building at the Petrovaradin Fortress.

Уместо закључка

Изложбом *Јован Солдатовић: дела из фонда Завичајне галерије* Музеј града Новог Сада обележава стогодишњицу рођења једног од најзначајнијих представника егзистенцијалног експресионизма у српској и југословенској модерној уметности. Поред изложених скулптура и рељефа чувеног новосадског вајара из музејског фонда, представљене су и портретне фотографије Солдатовића, његових скулптура и атељеа у коме је стварао, чији је аутор некадашњи музејски фотограф Љубиша Савић. Фотографије се чувају у музејској документацији и до сада нису биле приказане у јавности. Иако је реч о невеликој збирци вајарских остварења овог уметника у фонду Музеја града Новог Сада, важна је чињеница да се већина изложених дела убраја међу најзначајнија остварења Солдатовићевог опуса.

Централна тема стваралаштва Јована Солдатовића био је човек, а ангажовани став једна од кључних одлика његове личности и уметности. Скулпторски опус овог уметника носи дубоко хуманистичку поруку, посвећену доброби, миру и благостању човека. Током дуге и богате уметничке каријере, од најранијих дела све до краја живота, своје ставове, осећања и забринутост за судбину човека Солдатовић је изразио у вајарском материјалу и исказао у скулптури. Његова дела су најбољи и најтрајнији израз животне филозофије и уверења уметника. Често је био у прилици да јасно и прецизно вербализује своја схватања. Радо је износио своје мишљење о различитим питањима и појавама у друштву. У актуелној дневној штампи објављени су бројни Солдатовићеви интервјуи, а о његовом уметничком опусу снимљене многе телевизијске емисије. На крају нашег осврта на уметност и дело Јована Солдатовића, доносимо речи знаменитог вајара који је једном приликом о себи и свом раду овако говорио:

Сл. 29. У атељеу (60-е године 20. века)
Fig. 29 In the Studio (1960s)

Instead of a Conclusion

The exhibition *Jovan Soldatović: Works from Homeland Gallery* in The City Museum of Novi Sad marks the birth centenary of one of the most important representatives of existential expressionism in Serbian and Yugoslav modern art. Besides Soldatović's sculptures and reliefs, the exhibition includes his portrait photographs, photographs of sculptures and his studio whose author is the former museum photographer Ljubiša Savić. The photographs are kept in the museum archives and have not been shown to the public. Although the depository of the City Museum of Novi Sad belongs to modest collections of sculptures by this artist, the important fact is that, at the same time, most of the exhibited works belong to the most significant works of Soldatović's art.

The central theme of Jovan Soldatović's work is a human being and an activist orientation is one of the key features of both his personality and art. The sculptures by this artist carry a deeply humanist message dedicated to the

welfare, peace and prosperity. During his long and rich career, from the earliest works until the end of his life, Soldatović infused the material with his views, feelings and concern for the fate of man and shaped them into sculptures. His works are the best and most enduring expression of the artist's life philosophy and beliefs. He was often able to clearly and precisely verbalize his notions. He gladly voiced his opinion on various social issues and phenomena. The interviews with Soldatović have been published in the daily press and television shows about his art have also been broadcast. At the end of this review of the life and art of Jovan Soldatović, we bring the words of the famous sculptor who once spoke about himself and his work:

„Настојим да будем ангажовани стваралац, а себи ласкам, као човеку, да нисам опортуниста. Мислим да је најмање важно свидети се неком! Деловати на људе – да, али најдубљим садржајима које стваралац може да пробуди у свести човека о нама самима. Разлог што стварам је жеља да оно што осећам и оно што сам у животу спознао изразим и тако одсликам свој однос према оном јуче, овом данас па, можда, и оном сутра [...] Не прихватам наметљивости, неоригиналност, необудљивост, компилације, парафразирање већ прихваћених приступа, набеђене симболе, предимензионираност и произвољност најчешће употребљаваних материјала који деhumanизују – чак понижавају – човека у нама. Често нуђени неартикулисани, каћиперни облици, неумесни као грађевински објекти, бастарди квазиликвности и неуспеле функције, несумњиво су се отели аршину људскости у нама, а свако порицање људскости тешко доживљавам“.⁴⁰

„Борба за слободан живот и жеља за хуманизацијом живљења определила ме као ангажованог ствараоца да настојим да и ликовна уметност буде што више уткана у позитивне видове живота...То су разлози да као вајар и човек обликом стварам белег људских садржаја. Вајам и поклањам скулптуре са жељом да не ишчили снага опомене од бесмисла уништења, да срне ољуде места злочина, да на гробовима наше деце „Суђаје“ убудуће додељују миран, срећан и хуман живот свој деци света... јер места достојанственог умирања обавезују на часно живљење“.⁴¹

НАПОМЕНЕ

- ¹ Бањац, Јелена, „Поводом 55 година од оснивања Галерије новосадских уметника – Завичајне галерије Музеја града Новог Сада“, *Годишњак Музеја града Новог Сада*, број 13–14/2017–2018, Нови Сад 2019, 63–122.
- ² Arsić, Miloš, *Likovna umetnost u Vojvodini 1944–1954*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1980, 33.
- ³ Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985, 7.
- ⁴ Latinović, Vesna (ur.), *Jovan Soldatović*, Galerija Bel Art, Novi Sad 2012.
- ⁵ Ivanović, Ljiljana, *Nav. delo*, 8. Stepanov, Sava, „Beleženje čoveka“, *Jovan Soldatović*, Galerija Bel Art, Novi Sad 2012, 13, 318.
- ⁶ Stepanov, Sava, *Nav. delo*, 13, 318.
- ⁷ Ivanović, Ljiljana, *Nav. delo*, 9.
- ⁸ Arsić, Miloš, *Nav. delo*, 33.
- ⁹ *Исјо*.
- ¹⁰ *Исјо*.
- ¹¹ *Исјо*.
- ¹² Ivanović, Ljiljana, *Nav. delo*, 14. Stepanov, Sava, *Nav. delo*, 43, 322.

“I try to be an artist and an activist, and I flatter myself, as any human being would, that I’m not an opportunist. I think the least important thing is to be admired! Making people aware - yes, but with the deepest contents about our nature that the creator can awaken in a person’s consciousness. The reason I create is the desire to express what I feel and what I have learned in life and thus reflect my attitude towards past, present and maybe even future [...] I don’t accept intrusiveness, unoriginality, inconclusiveness, compilations, paraphrases of already approved methods, imposed symbols, overrated proportions and arbitrariness of the most frequently used materials that dehumanize - even humiliate - the human in us. The offered unarticulated, gaudy forms, inappropriate as buildings, bastards of quasi-visibility and failed endeavours, have undoubtedly escaped our human standards, and I surely find it difficult to experience any denial of humanity”.⁴⁰

“The struggle for freedom and the desire for humanization defined my activism and artistry and enabled me to create fine art woven only into positive aspects of life ... These are the reasons I, as a sculptor and a human being, use form to leave a mark of human content. I make sculptures and give them away because I don’t want to lose the power of warning from the senseless destruction, I want does to humanize the scenes of crime, I want Fates to offer peaceful, happy and humane life to the future children of the world on the graves of our children ... because places of dignified death oblige to honourable life”.⁴¹

NOTES

- ¹ Бањац, Јелена, „Поводом 55 година од оснивања Галерије новосадских уметника – Завичајне галерије Музеја града Новог Сада“, *Годишњак Музеја града Новог Сада*, no. 13–14/2017–2018, Novi Sad 2019, p. 63–122
- ² Arsić, Miloš, *Likovna umetnost u Vojvodini 1944–1954*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1980, p. 33.
- ³ Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985, p. 7.
- ⁴ Latinović, Vesna (ed.), *Jovan Soldatović*, Galerija Bel Art, Novi Sad 2012
- ⁵ Ivanović, Ljiljana, *ibid.*, p. 8; Stepanov, Sava, „Beleženje čoveka“, *Jovan Soldatović*, Galerija Bel Art, Novi Sad 2012, 13, p. 13, 318
- ⁶ Stepanov, Sava, *ibid.*, p. 13, 318
- ⁷ Ivanović, Ljiljana, *ibid.*, p. 9
- ⁸ Arsić, Miloš, *ibid.*, p. 33
- ⁹ *idem.*
- ¹⁰ *idem.*
- ¹¹ *idem.*
- ¹² Ivanović, Ljiljana, *ibid.*, p. 14; Stepanov, Sava, *ibid.*, p. 43, 322

- ¹³ Ivanović, Ljiljana, *Nav. delo*, 11. Stepanov, Sava, *Nav. delo*, 32–33, 321.
- ¹⁴ Ivanović, Ljiljana, *Nav. delo*, 11.
- ¹⁵ Stepanov, Sava, *Nav. delo*, 31.
- ¹⁶ Stepanov, Sava, *Nav. delo*, 35.
- ¹⁷ Конкурсе је расписао Срески одбор Савеза бораца у Новом Саду. У жирију су били инж. Милорад Пантовић, вајар Нандор Глид, вајар Ана Бешлић, инж. Александар Келемен, књижевник Бошко Петровић, инж. Ратибор Ђорђевић. „Визија на Шајкашком рити“, *Дневник*, Нови Сад, 9.2.1960.
- ¹⁸ Ivanović, Ljiljana, *Nav. delo*, 12.
- ¹⁹ Урбан, Владислав, „Шајкашка бронзана стража“, *Дневник*, XIX/5379, 29.10.1961, 5.
- ²⁰ Јовановић, Вера, „Скулптуре Јована Солдатовића“, *Дневник*, 10. мај 1964. На-вод према: Latinović, Vesna (ur.), *Nav. delo*, 164.
- ²¹ Stepanov, Sava, *Nav. delo*, 45.
- ²² Ivanović, Ljiljana, *Nav. delo*, 14–15. Stepanov, Sava, *Nav. delo*, 57–59.
- ²³ Ivanović, Ljiljana, *Nav. delo*, 15.
- ²⁴ Arsić, Miloš, „Neposredno dejstvo vajarskog oblika“, *Komunist*, 13. mart 1981. Navod prema: Latinović, Vesna (ur.), *Nav. delo*, 172.
- ²⁵ Soldatović, Jovan, „Oblikom stvaram beleg ljudskih sadržaja“, *Polja*, br. 314, Novi Sad, april 1985.
- ²⁶ Arsić, Miloš, „Neposredno dejstvo vajarskog oblika“, *Komunist*, 13. mart 1981.
- ²⁷ Arsić, Miloš, *Likovna umetnost u Vojvodini 1944–1954*, 33.
- ²⁸ Janković, Olivera, „Kritička percepcija skulpture Jovana Soldatovića“, *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, 146.
- ²⁹ Бањац, Јелена, *Нав. дело*, 63–122.
- ³⁰ Решење о формирању Комисије за откуп уметничких дела за Новосадску галерију савремене уметности, донесено на седници Савета Музеја гра-да Новог Сада 2. октобра 1963. године, (бр. 01-729/63 од 7. октобра 1963). Бањац, Јелена, *Нав. дело*, 68–69.
- ³¹ Преписи записника са седница Комисије за откуп дела савремене новосад-ске уметности, Правилника о откупу и Извештаја о раду Комисије су публи-ковани у: Бањац, Јелена, *Нав. дело*, 100–121.
- ³² Бањац, Јелена, *Нав. дело*, 72.
- ³³ *Записник Комисије за откуп дела савремене новосадске уметности* [11. 10. 1963], ЗГ–МГНС. Бањац, Јелена, *Нав. дело*, 72, 104–105.
- ³⁴ *Записник Комисије за откуп дела савремене новосадске уметности* [14. 10. 1963], ЗГ–МГНС. Бањац, Јелена, *Нав. дело*, 106.
- ³⁵ *Записник са другог састанка Комисије за откуп уметничких дела Новосад-ске галерије савремене уметности и уметника, одржаног у Галерији Матице српске* [9. 12. 1963], ЗГ–МГНС. Бањац, Јелена, *Нав. дело*, 112.
- ³⁶ *Записник са састанка Комисије за откуп уметничких дела Новосадске савремене галерије и уметника, одржаног у Галерији Матице српске* [13. 3. 1964], ЗГ–МГНС. Бањац, Јелена, *Нав. дело*, 113. *Записник са састанка Комисије за откуп уметничких дела Новосадске савремене галерије, одржаног у Музеју града Новог Сада* [19. 3. 1964], ЗГ–МГНС. Бањац, Јелена, *Нав. дело*, 114.
- ³⁷ Nastasijević, Miroslav (ur.), *Slikari i vajari Novog Sada, Sterijino pozorje – Muzej grada Novog Sada*, Novi Sad 1964.
- ³⁸ *Записник са састанка Комисије за откуп уметничких дела Савремене ново-садске галерије, у атељеу Јована Солдатовића* [9. 11. 1963], ЗГ–МГНС. Бањац, Јелена, *Нав. дело*, 74.
- ³⁹ *Извештај о раду Комисије за откуп уметничких дела новосадске галерије савремене уметности /За период од 1. I. 1964. – 14. XI. 1964. год/* ЗГ–МГНС. Бањац, Јелена, *Нав. дело*, 120–121.
- ⁴⁰ Soldatović, Jovan, „Oblikom stvaram beleg ljudskih sadržaja“, *Polja*, br. 314, Novi Sad, april 1985.
- ⁴¹ Soldatović, Jovan, *Zapis sa izložbe u Galeriji Doma JNA u Beogradu*, Beograd 1980. Navod prema: Ivanović, Ljiljana, *Nav. delo*, 17. Stepanov, Sava, *Nav. delo*, 65–66.
- ¹³ Ivanović, Ljiljana, *ibid.*, p. 11; Stepanov, Sava, *ibid.*, p. 32–33, 321
- ¹⁴ Ivanović, Ljiljana, *ibid.*, p. 11
- ¹⁵ Stepanov, Sava, *ibid.*, p. 31
- ¹⁶ Stepanov, Sava, *ibid.*, p. 35
- ¹⁷ The competition was called by the District Board of Solders' Association in Novi Sad. The jury consisted of en. Milorad Pantović, sculptor Nandor Glid, sculptor Ana Bešlić, en. Aleksandar Kelemen, writer Boško Petrović, en. Ratibor Đorđević. “Vision in Šajkaš Marshes”, *Dnevnik*, Novi Sad, 9 February 1960.
- ¹⁸ Ivanović, Ljiljana, *ibid.*, p. 12
- ¹⁹ Урбан, Владислав, „Шајкашка бронзана стража“, *Дневник*, по. XIX/5379, 29 October 1961, p. 5
- ²⁰ Jovanović, Vera, “Skulpture Jovana Soldatovića”, *Dnevnik*, 10 May 1964 from: Latinović, Vesna (ed.), *ibid.*, p. 164
- ²¹ Stepanov, Sava, *ibid.*, p. 45
- ²² Ivanović, Ljiljana, *ibid.*, p. 14–15; Stepanov, Sava, *ibid.*, p. 57–59
- ²³ Ivanović, Ljiljana, *ibid.*, p. 15
- ²⁴ Arsić, Miloš, “Neposredno dejstvo vajarskog oblika”, *Komunist*, 13 March 1981; from: Latinović, Vesna (ed.), *ibid.*, p. 172
- ²⁵ Soldatović, Jovan, “Oblikom stvaram beleg ljudskih sadržaja”, *Polja*, no. 314, Novi Sad, April 1985
- ²⁶ Arsić, Miloš, “Neposredno dejstvo vajarskog oblika”, *Komunist*, 13 March 1981
- ²⁷ Arsić, Miloš, *Likovna umetnost u Vojvodini 1944–1954*, p. 33
- ²⁸ Janković, Olivera, “Kritička percepcija skulpture Jovana Soldatovića”, *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, p. 146
- ²⁹ Бањац, Јелена, *ibid.*, p. 63–122
- ³⁰ Decision on the establishment of the Committee for the Acquisition of Artworks for the Novi Sad Gallery of Contemporary Art, was adopted at the session of the Council of the City Museum of Novi Sad on 2 October 1963, (no. 01-729 / 63 from 7 October 1963); Banjac, Jelena, *ibid.*, p. 68–69
- ³¹ Transcripts of the sessions' records of the Committee for the Acquisition of Contemporary Novi Sad Artworks, the Rulebook on the Purchase Process and the Report on the Committee Activities were published in: Banjac, Jelena, *ibid.*, p. 100–121
- ³² Бањац, Јелена, *ibid.*, p. 72
- ³³ *Записник Комисије за откуп дела савремене новосадске уметности* [11 October 1963], ЗГ–МГНС. Бањац, Јелена, *ibid.*, p. 72, 104–105
- ³⁴ *Записник Комисије за откуп дела савремене новосадске уметности* [14 October 1963], ЗГ–МГНС. Бањац, Јелена, *ibid.*, p. 106
- ³⁵ *Записник са другог састанка Комисије за откуп уметничких дела Новосад-ске галерије савремене уметности и уметника*, held at The Gallery of Matica Srpska [9 December 1963], ЗГ–МГНС; Бањац, Јелена, *ibid.*, p. 112
- ³⁶ *Записник са састанка Комисије за откуп уметничких дела Новосадске савремене галерије и уметника*, held at The Gallery of Matica Srpska [13 March 1964], ЗГ–МГНС. Бањац, Јелена, *ibid.*, p. 113; *Записник са састанка Комисије за откуп уметничких дела Новосадске савремене галерије*, held at The City Museum of Novi Sad [19 March 1964], ЗГ–МГНС. Бањац, Јелена, *ibid.*, p. 114
- ³⁷ Nastasijević, Miroslav (ed.), *Slikari i vajari Novog Sada, Sterijino pozorje – Muzej grada Novog Sada*, Novi Sad 1964
- ³⁸ *Записник са састанка Комисије за откуп уметничких дела Савремене ново-садске галерије*, in Jovan Soldatović's studio [9 November 1963], ЗГ–МГНС. Бањац, Јелена, *ibid.*, p. 74
- ³⁹ *Извештај о раду Комисије за откуп уметничких дела новосадске галерије савремене уметности /За период од 1. I. 1964. – 14. XI. 1964. год/* ЗГ–МГНС; Бањац, Јелена, *ibid.*, p. 120–121
- ⁴⁰ Soldatović, Jovan, “Oblikom stvaram beleg ljudskih sadržaja”, *Polja*, no. 314, Novi Sad, April 1985
- ⁴¹ Soldatović, Jovan, *Zapis sa izložbe u Galeriji Doma JNA u Beogradu*, Belgrade 1980; from: Ivanović, Ljiljana, *ibid.*, p. 17; Stepanov, Sava, *ibid.*, p. 65–66.

Каталог дела Јована Солдатовића у фонду Завичајне галерије

Дела Јована Солдатовића у фонду Завичајне галерије Музеја града Новог Сада наведена су хронолошки, према времену настанка. Уз назив и годину настанка наведени су материјал у коме је дело изведено, димензије, порекло, инвентарни број, изложбе на којима је дело излагано и публикације у којима је репродуковано.

Портрет Ђурице (1942)

Бронза | Висина 29 цм | Откуп од аутора за Завичајну галерију, 1966. године | ЗГ-101

Излагано:

1955. Нови Сад, *Изложба скулптура Јована Солдатовића*, Салон 55, Трина младих

1970. Нови Сад, *Јован Солдатовић, скулптура 1942-1970*, Галерија савремене ликовне уметности

1973. Врбас, *Новосадски вајари и графичари*, Музеј града Новог Сада, Ликовни салон Дома културе Врбас

1985. Нови Сад, *Јован Солдатовић, скулптура 1942-1984*, Галерија савремене ликовне уметности

2003. Нови Сад, *Скулптуре из збирки Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Збирка стране уметности

2005. Нови Сад, *Солдатовић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића

2008. Нови Сад, *Изложба дејоа Завичајне галерије*, Музеј града Новог Сада, Петроварадинска тврђава

Репродуковано:

Бањак, Јелена, *Скулптуре из збирки Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Нови Сад 2003.

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1970*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1970.

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985, 7.

Latinović, Vesna (ur.), *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, 178.

Столић, Јованка, *Солдатовић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад 2005, 4.

Керуша (1949)

Бронза | Висина 46 цм | Сигнирано на постољу код задње десне шапе, лат.: *Soldatović* | Откуп од аутора за Завичајну галерију, 1964. године | ЗГ-31

Catalogue of Artworks by Jovan Soldatović in the Collection of the Homeland Gallery

The works of Jovan Soldatović in the Homeland Gallery depository of the City Museum of Novi Sad are listed chronologically, according to the time of their creation. Along with the name and year of creation, the list includes the material of the artwork, dimensions, origin, inventory number, exhibitions in which the work was included and publications which contained their copies.

Portrait of Đurica (1942)

Bronze | Height 29 cm | Purchase from the artist for the Homeland Gallery, 1966 | ZG-101

Exhibitions:

1955, Novi Sad, *Exhibition of Sculptures by Jovan Soldatović*, Salon 55, Tribina mladih Theatre

1970, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculpture 1942-1970*, Gallery of Contemporary Fine Arts

1973, Vrbas, *Novi Sad Sculptors and Printmakers*, The City Museum of Novi Sad, Art Salon of the House of Culture Vrbas

1985, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculptures 1942-1984*, Gallery of Contemporary Fine Arts

2003, Novi Sad, *Sculptures from the Collections of The City Museum of Novi Sad*, The City Museum of Novi Sad, Collection of Foreign Art

2005, Novi Sad, *Soldatović*, Gallery of Fine Arts Gift Collection of Rajko Mamuzić

2008, Novi Sad, *Exhibition of the Homeland Gallery Depot*, The City Museum of Novi Sad, Petrovaradin Fortress

Reproductions:

Banjac, Jelena, *Skulpture iz zbirki Muzeja grada Novog Sada*, Muzej grada Novog Sada, Novi Sad 2003

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1970*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1970

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985, p. 7

Latinović, Vesna (ed.), *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, p. 178

Stolić, Jovanka, *Soldatović*, Galerija likovne umetnosti поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад 2005, p. 4

The Bitch (1949)

Bronze | Height 46 cm | Signed on a pedestal at the hind right paw, lat.: *Soldatović* | Purchased from the artist for the Homeland Gallery, 1964 | ZG-31

Излагано:

1955. Нови Сад, *Изложба скулптури Јована Солдајовића*, Салон 55, Трибина младих

1964. Нови Сад, Самостална изложба Јована Солдајовића, Студио М

1970. Нови Сад, *Јован Солдајовић, скулптуре 1942-1970*, Галерија савремене ликовне уметности

1973. Врбас, *Новосадски вајари и графичари*, Музеј града Новог Сада, Ликовни салон Дома културе Врбас

1980. Нови Сад, Академија уметности

1980. Нови Сад, *Ликовна уметност у Војводини 1944-1954*, Галерија савремене ликовне уметности

1985. Нови Сад, *Јован Солдајовић, скулптура 1942-1984*, Галерија савремене ликовне уметности

1991. Нови Сад, *Јован Солдајовић*, Историјски музеј Војводине

1991. Ниш, *Јован Солдајовић*, Галерија савремене ликовне уметности

2003. Нови Сад, *Милан Коњовић // Бошко Петровић // Јован Солдајовић*, Галерија Војвођанске банке, Бел Арт

2004. Нови Сад, *Педесет година сећања*, Музеј града Новог Сада, Збирка стране уметности

2005. Нови Сад, *Слике, скулптуре, керамика – избор из Завичајне галерије Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Збирка стране уметности

2005. Нови Сад, *Солдајовић*, Галерија ликовне уметности Поклон збирка Рајка Мамузића

2008. Нови Сад, *Изложба дейоа Завичајне галерије*, Музеј града Новог Сада, Петроварадинска тврђава

Репродуковано:

Aršić, Miloš, *Likovna umetnost u Vojvodini 1944-1954*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1980, 107.

Бањац, Јелена, *Слике, скулптуре, керамика – избор из Завичајне галерије Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Нови Сад 2005, 52.

Бањац, Јелена, „Одељење за савремену уметност – Завичајна галерија“, *Музеј града Новог Сада 1954–2014*, 96.

Бањац, Јелена, „Поводом 55 година од оснивања Галерије савремених новосадских уметника – Завичајне галерије Музеја града Новог Сада“, *Годишњак Музеја града Новог Сада*, бр. 13-14/2017-2018, Нови Сад 2019, 93.

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1970*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1970.

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985.

Коларић, Миодраг, *Јован Солдајовић, скулптура 1942-1970*, Галерија савремене ликовне уметности, Нови Сад 1970.

Latinović, Vesna (ur.), *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, 184.

Столић, Јованка, *Солдајовић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад 2005, 4.

Породица (1954)

Бронза | Висина 128 цм | Откуп од аутора за Завичајну галерију, 1970. године | ЗГ-295

Exhibited:

1955, Novi Sad, *Exhibition of Sculptures by Jovan Soldatović*, Salon 55, Youth Forum

1964, Novi Sad, *Solo Exhibition of Jovan Soldatović*, Studio M

1970, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculptures 1942-1970*, Gallery of Contemporary Fine Arts

1973, Vrbas, *Novi Sad Sculptors and Graphic Artists*, The City Museum of Novi Sad, Art Salon of the House of Culture Vrbas

1980, Novi Sad, Academy of Arts

1980, Novi Sad, *Fine Arts in Vojvodina 1944-1954*, Gallery of Contemporary Fine Arts

1985, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculpture 1942-1984*, Gallery of Contemporary Fine Arts

1991, Novi Sad, *Jovan Soldatović*, History Museum of Vojvodina

1991, Niš, *Jovan Soldatović*, Gallery of Contemporary Fine Arts

2003, Novi Sad, *Milan Konjović // Boško Petrović // Jovan Soldatović*, Gallery of Vojvodjanska banka, Bel Art

2004, Novi Sad, *Fifty Years of Remembrance*, The City Museum of Novi Sad, Collection of Foreign Art

2005, Novi Sad, *Paintings, Sculptures, Ceramics - Selection from the Homeland Gallery of The City Museum of Novi Sad*, The City Museum of Novi Sad, Collection of Foreign Art

2005, Novi Sad, *Soldatović*, Gallery of Fine Arts Gift Collection of Rajko Mamuzić

2008, Novi Sad, *Exhibition of the Homeland Gallery Depot*, The City Museum of Novi Sad, Petrovaradin Fortress

Reproductions:

Aršić, Miloš, *Likovna umetnost u Vojvodini 1944-1954*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1980, p. 107

Banjac, Jelena, *Slike, skulpture, keramika - izbor iz Zavičajne galerije Muzeja grada Novog Sada*, Muzej grada Novog Sada, Novi Sad 2005, p. 52

Banjac, Jelena, „Odeljenje za savremenu umetnost – Zavičajna galerija“, Muzej grada Novog Sada 1954–2014, p. 96

Banjac, Jelena, „Povodom 55 godina od osnivanja Galerije savremenih novosadskih umetnika - Zavičajne galerije Muzeja grada Novog Sada“, Godišnjak Muzeja grada Novog Sada, no. 13-14 / 2017-2018, Novi Sad 2019, p. 93

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1970*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1970

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985

Kolarić, Miodrag, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1970*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1970

Latinović, Vesna (ed.), *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, p. 184.

Stolić, Jovanka, *Soldatović*, Galerija likovne umetnosti poklon zbirka Rajka Mamuzića, Novi Sad 2005, p. 4

Family (1954)

Bronze | Height 128 cm | Purchased from the artist for the Homeland Gallery, 1970 | ZG-295

Излагано:

1979. Београд, *Изложба добитника Политичкине награде*, Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић“
1970. Нови Сад, *Јован Солдајновић, скулптура 1942-1970*, Галерија савремене ликовне уметности
1980. Нови Сад, Академија уметности
1984. Нови Сад, *Развој скулптуре у Војводини 1895-1980*, Галерија савремене ликовне уметности
1985. Нови Сад, *Јован Солдајновић, скулптура 1942-1984*, Галерија савремене ликовне уметности
1991. Нови Сад, *Јован Солдајновић*, Историјски музеј Војводине
1991. Ниш, *Јован Солдајновић*, Галерија савремене ликовне уметности
2003. Нови Сад, *Милан Коњовић // Бошко Петровић // Јован Солдајновић*, Галерија Војвођанске банке, Бел Арт
2005. Нови Сад, *Слике, скулптуре, керамика – избор из Завичајне галерије Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Збирка стране уметности
2005. Нови Сад, *Солдајновић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића
2008. Нови Сад, *Изложба дејоа Завичајне галерије*, Музеј града Новог Сада, Петроварадинска тврђава

Репродуковано:

Бањаци, Јелена, *Слике, скулптуре, керамика – избор из Завичајне галерије Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Нови Сад 2005, 74.
Ivanović, Ljiljana, *Razvoj skulpture u Vojvodini 1850-1980*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1984.
Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985.
Коларић, Миодраг, *Јован Солдајновић, скулптура 1942-1970*, Галерија савремене ликовне уметности, Нови Сад 1970.
Latinović, Vesna (ur.), *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, 194.
Столић, Јованка, *Солдајновић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад 2005, 5.

Poge (1957)

Бронза | Висина 92 cm | Откуп од аутора за Завичајну галерију, 1964. године | ЗГ-46

Излагано:

1970. Нови Сад, *Јован Солдајновић, скулптура 1942-1970*, Галерија савремене ликовне уметности
1973. Врбас, *Новосадски вајари и графичари*, Музеј града Новог Сада, Ликовни салон Дома културе Врбас
1980. Нови Сад, Академија уметности
1985. Нови Сад, *Јован Солдајновић, скулптура 1942-1984*, Галерија савремене ликовне уметности
1985. Норич (Norwich), Велика Британија, *Form and Line. The Artist of Novi Sad. Yugoslavia*, Muzej grada Novog Sada, Norwich Castle Museum
1985. Београд, *Цртеж, графика, скулптура (из колекције Музеја града Новог Сада)*, Музеј града Новог Сада, Галерија Видиковац, Палата Београд
1991. Нови Сад, *Јован Солдајновић*, Историјски музеј Војводине
1991. Ниш, *Јован Солдајновић*, Галерија савремене ликовне уметности

Exhibited:

1979, Belgrade, *Exhibition of the Winner of the Politika Award*, Art Pavilion "Cvijeta Zuzorić"
1970, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculpture 1942-1970*, Gallery of Contemporary Fine Arts
1980, Novi Sad, Academy of Arts
1984, Novi Sad, *Development of Sculpture in Vojvodina 1895-1980*, Gallery of Contemporary Fine Arts
1985, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculptures 1942-1984*, Gallery of Contemporary Fine Arts
1991, Novi Sad, *Jovan Soldatović*, History Museum of Vojvodina
1991, Niš, *Jovan Soldatović*, Gallery of Contemporary Fine Arts
2003, Novi Sad, *Milan Konjović // Boško Petrović // Jovan Soldatović*, Gallery of Vojvodjanska banka, Bel Art
2005, Novi Sad, *Paintings, Sculptures, Ceramics - Selection from the Homeland Gallery of The City Museum of Novi Sad*, The City Museum of Novi Sad, Collection of Foreign Art
2005, Novi Sad, *Soldatović*, Gallery of Fine Arts Gift Collection of Rajko Mamuzić
2008, Novi Sad, *Exhibition of the Homeland Gallery Depot*, The City Museum of Novi Sad, Petrovaradin Fortress

Reproductions:

Banjac, Jelena, *Slike, skulpture, keramika - izbor iz Zavičajne galerije Muzeja grada Novog Sada*, Muzej grada Novog Sada, Novi Sad 2005, p. 74.
Ivanović, Ljiljana, *Razvoj skulpture u Vojvodini 1850-1980*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1984.
Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985.
Kolarić, Miodrag, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1970*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1970.
Latinović, Vesna (ed.), *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, p. 194
Stolić, Jovanka, *Soldatović*, Galerija likovne umetnosti поклон збирка Рајка Мамузића, Novi Sad 2005, p. 5

Storks (1957)

Bronze | Height 92 cm | Purchased from the artist for the Homeland Gallery, 1964 | ZG-46

Exhibited:

1970, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculpture 1942-1970*, Gallery of Contemporary Fine Arts
1973, Vrbas, *Novi Sad Sculptors and Graphic Artists*, The City Museum of Novi Sad, Art Salon of the House of Culture Vrbas
1980, Novi Sad, Academy of Arts
1985, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculptures 1942-1984*, Gallery of Contemporary Fine Arts
1985, Norwich, Great Britain, *Form and Line. The Artist of Novi Sad. Yugoslavia*, The City Museum of Novi Sad, Norwich Castle Museum
1985, Belgrade, *Drawing, Graphics, Sculpture (from the Collection of The City Museum of Novi Sad)*, The City Museum of Novi Sad, Vidikovac Gallery, Palace Beograd
1991, Novi Sad, *Jovan Soldatović*, History Museum of Vojvodina
1991, Niš, *Jovan Soldatović*, Gallery of Contemporary Fine Arts

2003. Нови Сад, *Скулптуре из збирки Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Збирка стране уметности

2004. Нови Сад, *Педесет година сећања*, Музеј града Новог Сада, Збирка стране уметности

2008. Нови Сад, *Изложба дейоа Завичајне галерије*, Музеј града Новог Сада, Петроварадинска тврђава

Репродуковано:

Бањац, Јелена, *Скулптуре из збирки Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Нови Сад 2003.

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985.

Коларић, Миодраг, *Јован Солдајовић, скулптура 1942–1970*, Галерија савремене ликовне уметности, Нови Сад 1970.

Latinović, Vesna (ur.), *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, 200 (detail).

Radovanović, Olivera, *Form and Line. The Artist of Novi Sad. Yugoslavia*, Norfolk Museums Service 1985.

Radovanović, Olivera, *Crtež, grafika, skulptura (iz kolekcije Muzeja grada Novog Sada)*, Muzej grada Novog Sada, Novi Sad 1985.

Без илузија (1961)

Бронза | Висина 52 цм | Сигнатура: на постаменту, лево, лат.: SJ 1961 | Откуп од аутора за Завичајну галерију, 1978. године | ЗГ-707

Излагано:

1970. Нови Сад, *Јован Солдајовић, скулптура 1942–1970*, Галерија савремене ликовне уметности

1979. Београд, *Изложба добитника Полиптикине награде*, Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић“

1980. Нови Сад, Академија уметности

1985. Нови Сад, *Јован Солдајовић, скулптура 1942–1984*, Галерија савремене ликовне уметности

1985. Норич (Norwich), Велика Британија, *Form and Line. The Artist of Novi Sad. Yugoslavia*, Muzej grada Novog Sada, Norwich Castle Museum

1985. Београд, *Цртеж, графика, скулптура (из колекције Музеја града Новог Сада)*, Музеј града Новог Сада, Галерија Видиковац, Палата Београд

1991. Нови Сад, *Јован Солдајовић*, Историјски музеј Војводине

1991. Ниш, *Јован Солдајовић*, Галерија савремене ликовне уметности

2003. Нови Сад, *Скулптуре из збирки Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Збирка стране уметности

2005. Нови Сад, *Солдајовић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића

2008. Нови Сад, *Изложба дейоа Завичајне галерије*, Музеј града Новог Сада, Петроварадинска тврђава

Репродуковано:

Бањац, Јелена, *Скулптуре из збирки Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Нови Сад 2003.

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985.

Коларић, Миодраг, *Јован Солдајовић, скулптура 1942–1970*, Галерија савремене ликовне уметности, Нови Сад 1970.

2003. Novi Sad, *Sculptures from the Collections of The City Museum of Novi Sad*, The City Museum of Novi Sad, Collection of Foreign Art

2004. Novi Sad, *Fifty Years of Remembrance*, The City Museum of Novi Sad, Collection of Foreign Art

2008. Novi Sad, *Exhibition of the Homeland Gallery Depot*, The City Museum of Novi Sad, Petrovaradin Fortress

Reproductions:

Banjac, Jelena, *Skulpture iz zbirki Muzeja grada Novog Sada*, Muzej grada Novog Sada, Novi Sad 2003

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985

Kolarić, Miodrag, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1970*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1970

Latinović, Vesna (ed.), *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, p. 200 (detail)

Radovanović, Olivera, *Form and Line. The Artist of Novi Sad. Yugoslavia*, Norfolk Museums Service 1985

Radovanović, Olivera, *Crtež, grafika, skulptura (iz kolekcije Muzeja grada Novog Sada)*, Muzej grada Novog Sada, Novi Sad 1985

No Illusions (1961)

Бронза | Height 52 cm | Signature: on pedestal, left, lat.: SJ 1961 | Purchased from the artist for the Homeland Gallery, 1978 | ZG-707

Exhibited:

1970. Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculpture 1942–1970*, Gallery of Contemporary Fine Arts

1979. Belgrade, *Exhibition of the Winner of the Politika Award*, Art Pavilion "Cvijeta Zuzorić"

1980. Novi Sad, Academy of Arts

1985. Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculpture 1942–1984*, Gallery of Contemporary Fine Arts

1985. Norwich, UK, *Form and Line. The Artist of Novi Sad. Yugoslavia*, The City Museum of Novi Sad, Norwich Castle Museum

1985. Belgrade, *Drawing, Graphics, Sculpture (from the Collection of The City Museum of Novi Sad)*, The City Museum of Novi Sad, Vidikovac Gallery, Palace Beograd

1991. Novi Sad, *Jovan Soldatović*, History Museum of Vojvodina

1991. Niš, *Jovan Soldatović*, Gallery of Contemporary Fine Arts

2003. Novi Sad, *Sculptures from the Collections of The City Museum of Novi Sad*, The City Museum of Novi Sad, Collection of Foreign Art

2005. Novi Sad, *Soldatović*, Gallery of Fine Arts Gift Collection of Rajko Mamuzić

2008. Novi Sad, *Exhibition of the Homeland Gallery Depot*, The City Museum of Novi Sad, Petrovaradin Fortress

Reproductions:

Banjac, Jelena, *Skulpture iz zbirki Muzeja grada Novog Sada*, Muzej grada Novog Sada, Novi Sad 2003

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985

Kolarić, Miodrag, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1970*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1970

Radovanović, Olivera, *Form and Line. The Artist of Novi Sad. Yugoslavia*, Norfolk Museums Service 1985.

Столић, Јованка, *Солдајтовић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад 2005, 6.

Модел (скица) за споменик код Жабља (око 1960)

Бронза | Висина 74 цм | Из уметничког фонда СИЗ-а за културу Нови Сад, трајно додељено Музеју у власништво | ЗГ-889

Излагано:

1964. Нови Сад, Самостална изложба Јована Солдајтовића, Студио М

1970. Нови Сад, *Јован Солдајтовић, скулптура 1942-1970*, Галерија савремене ликовне уметности

1980. Нови Сад, Академија уметности

1991. Нови Сад, *Јован Солдајтовић*, Историјски музеј Војводине

1991. Ниш, *Јован Солдајтовић*, Галерија савремене ликовне уметности

2005. Нови Сад, *Солдајтовић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића

2008. Нови Сад, *Изложба дейоа Завичајне галерије*, Музеј града Новог Сада, Петроварадинска тврђава

Репродуковано:

Коларић, Миодраг, *Јован Солдајтовић, скулптура 1942-1970*, Галерија савремене ликовне уметности, Нови Сад 1970.

Latinović, Vesna (ur.), *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, 196.

Столић, Јованка, *Солдајтовић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад 2005, 15.

Поверовање (1962/63)

Дрво, рељеф | 112 x 75 цм | Откуп од аутора за Завичајну галерију, 1963. године | ЗГ-8

Излагано:

1970. Нови Сад, *Јован Солдајтовић, скулптура 1942-1970*, Галерија савремене ликовне уметности

2003. Нови Сад, *Скулптуре из збирки Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Збирка стране уметности

2005. Нови Сад, 14. међународни салон намештаја и опреме за ентеријере Амбијента, Музеј града Новог Сада, Новосадски сајам

2005. Нови Сад, *Слике, скулптуре, керамика – избор из Завичајне галерије Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Збирка стране уметности

2008. Нови Сад, *Изложба дейоа Завичајне галерије*, Музеј града Новог Сада, Петроварадинска тврђава

Репродуковано:

Бањаци, Јелена, *Слике, скулптуре, керамика – избор из Завичајне галерије Музеја града Новог Сада*, Нови Сад 2005, 77 (детал).

Бањаци, Јелена, „Поводом 55 година од оснивања Галерије савремених новосадских уметника – Завичајне галерије Музеја града Новог Сада“, *Годишњак Музеја града Новог Сада*, бр. 13-14/2017-2018, Нови Сад 2019, 75.

Radovanović, Olivera, *Form and Line. The Artist of Novi Sad. Yugoslavia*, Norfolk Museums Service 1985

Stolić, Jovanka, *Soldatović*, Galerija likovne umetnosti poklon zbirka Rajka Mamuzića, Novi Sad 2005, p. 6

Model (Sketch) for the Monument near Žabalj (around 1960)

Bronze | Height 74 cm | From the fine arts fund of SIJZ for Culture Novi Sad, permanently assigned to the The City Museum of Novi Sad | ZG-889

Exhibited:

1964, Novi Sad, *Solo Exhibition of Jovan Soldatović*, Studio M

1970, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculpture 1942-1970*, Gallery of Contemporary Fine Arts

1980, Novi Sad, Academy of Arts

1991, Novi Sad, *Jovan Soldatović*, History Museum of Vojvodina

1991, Niš, *Jovan Soldatović*, Gallery of Contemporary Fine Arts

2005, Novi Sad, *Soldatović*, Gallery of Fine Arts Gift Collection of Rajko Mamuzić

2008, Novi Sad, *Exhibition of the Homeland Gallery Depot*, The City Museum of Novi Sad, Petrovaradin Fortress

Reproductions:

Kolarić, Miodrag, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1970*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1970

Latinović, Vesna (ed.), *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, p. 196

Stolić, Jovanka, *Soldatović*, Galerija likovne umetnosti poklon zbirka Rajka Mamuzića, Novi Sad 2005, p. 15

Confession (1962/63)

Wood, relief | 112 x 75 cm | Purchased from the artist for the Homeland Gallery, 1963 | ZG-8

Exhibited:

1970, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculpture 1942-1970*, Gallery of Contemporary Fine Arts

2003, Novi Sad, *Sculptures from the Collections of The City Museum of Novi Sad*, The City Museum of Novi Sad, Collection of Foreign Art

2005, Novi Sad, 14th International Salon of Furniture and Equipment for Interiors *Ambienta*, The City Museum of Novi Sad, Novi Sad Fair

2005, Novi Sad, *Paintings, Sculptures, Ceramics - Selection from the Homeland Gallery of The City Museum of Novi Sad*, The City Museum of Novi Sad, Collection of Foreign Art

2008, Novi Sad, *Exhibition of the Homeland Gallery Depot*, The City Museum of Novi Sad, Petrovaradin Fortress

Reproductions:

Banjac, Jelena, *Slike, skulpture, keramika - izbor iz Zavičajne galerije Muzeja grada Novog Sada*, Novi Sad 2005, p. 77 (detail).

Banjac, Jelena, „Povodom 55 godina od osnivanja Galerije savremenih novosadskih umetnika - Zavičajne galerije Muzeja grada Novog Sada“, *Godišnjak Muzeja grada Novog Sada*, br. 13-14 / 2017-2018, Novi Sad 2019, p. 75.

Композиција (1963/64)

Дрво, рељеф | 193 x 36 cm | Откуп од аутора за Завичајну галерију, 1965. године | ЗГ-53

Издавано:

1970. Нови Сад, *Јован Солдајовић, скулптуре 1942-1970*, Галерија савремене ликовне уметности
2003. Нови Сад, *Скулптуре из збирки Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Збирка стране уметности
2005. Нови Сад, *Слике, скулптуре, керамика – избор из Завичајне галерије Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Збирка стране уметности
2008. Нови Сад, *Изложба дейоа Завичајне галерије*, Музеј града Новог Сада, Петроварадинска тврђава

Репродуковано:

Бањац, Јелена, *Скулптуре из збирки Музеја града Новог Сада*, Нови Сад 2003.
Бањац, Јелена, *Слике, скулптуре, керамика – избор из Завичајне галерије Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Нови Сад 2005, 78 (детал).

Женски акти (1967)

Бронза | Висина 60 cm | Откуп од аутора за Завичајну галерију, 1967. године | ЗГ-130

Издавано:

1985. Нови Сад, *Јован Солдајовић, скулптура 1942-1984*, Галерија савремене ликовне уметности
2003. Нови Сад, *Скулптуре из збирки Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Збирка стране уметности
2005. Нови Сад, *Солдајовић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића
2008. Нови Сад, *Изложба дейоа Завичајне галерије*, Музеј града Новог Сада, Петроварадинска тврђава

Репродуковано:

Бањац, Јелена, *Скулптуре из збирки Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Нови Сад 2003.
Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985.
Latinović, Vesna (ur.), *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, 195.
Столић, Јованка, *Солдајовић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад 2005, 7.

Композиција (1968)

Бакар, рељеф | 40 x 70 cm | Откуп од аутора за Завичајну галерију, 1968. године | ЗГ-191 | Није излагано и репродуковано.

Рого (1969)

Бронза | Висина 45 cm | Откуп од аутора за Завичајну галерију, 1971. године | ЗГ-324

Composition (1963/64)

Wood, relief | 193 x 36 cm | Purchased from the artist for the Homeland Gallery, 1965
ZG-53

Exhibited:

1970, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculptures 1942-1970*, Gallery of Contemporary Fine Arts
2003, Novi Sad, *Sculptures from the Collections of The City Museum of Novi Sad*, The City Museum of Novi Sad, Collection of Foreign Art
2005, Novi Sad, *Paintings, Sculptures, Ceramics - Selection from the Homeland Gallery of The City Museum of Novi Sad*, The City Museum of Novi Sad, Collection of Foreign Art
2008, Novi Sad, *Exhibition of the Homeland Gallery Depot*, The City Museum of Novi Sad, Petrovaradin Fortress

Reproductions:

Banjac, Jelena, *Skulpture iz zbirki Muzeja grada Novog Sada*, Novi Sad 2003.
Banjac, Jelena, *Slike, skulpture, keramika - izbor iz Zavičajne galerije Muzeja grada Novog Sada*, Muzej grada Novog Sada, Novi Sad 2005, p. 78 (detail)

Female Nude (1967)

Bronze | Height 60 cm | Purchased from the artist for the Homeland Gallery, 1967 | ZG-130

Exhibited:

1985, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculpture 1942-1984*, Gallery of Contemporary Fine Arts
2003, Novi Sad, *Sculptures from the Collections of The City Museum of Novi Sad*, The City Museum of Novi Sad, Collection of Foreign Art
2005, Novi Sad, *Soldatović*, Gallery of Fine Arts Gift Collection of Rajko Mamuzić
2008, Novi Sad, *Exhibition of the Homeland Gallery Depot*, The City Museum of Novi Sad, Petrovaradin Fortress

Reproductions:

Banjac, Jelena, *Skulpture iz zbirki Muzeja grada Novog Sada*, Muzej grada Novog Sada, Novi Sad 2003
Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942-1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985
Latinović, Vesna (ed.), *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012, p. 195
Stolić, Jovanka, *Soldatović*, Galerija likovne umetnosti поклон zbirka Rajka Mamuzića, Novi Sad 2005, p. 7

Composition (1968)

Copper, relief | 40 x 70 cm | Purchased from the artist for the Homeland Gallery, 1968 | ZG-191 | Not exhibited and reproduced.

Storks (1969)

Bronze | Height 45 cm | Purchased from the artist for the Homeland Gallery, 1971 | ZG-324

Излагано:

1970. Нови Сад, *Јован Солдајовић, скулптура 1942–1970*, Галерија савремене ликовне уметности
1985. Нови Сад, *Јован Солдајовић, скулптура 1942–1984*, Галерија савремене ликовне уметности
2008. Нови Сад, *Изложба дейоа Завичајне галерије*, Музеј града Новог Сада, Петроварадинска тврђава

Репродуковано:

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985.
Коларић, Миодраг, *Јован Солдајовић, скулптура 1942–1970*, Галерија савремене ликовне уметности, Нови Сад 1970.

Глава (1971)

Бронза | Висина 38 cm | Откуп од аутора за Завичајну галерију, 1977. године | ЗГ-859

Излагано:

1978. Нови Сад, *Из збирки Завичајне галерије*, УРБИС, Музеј града Новог Сада
1980. Нови Сад, Академија уметности
1984. Нови Сад, *Развој скулптуре у Војводини 1895–1980*, Галерија савремене ликовне уметности
1985. Нови Сад, *Јован Солдајовић, скулптура 1942–1984*, Галерија савремене ликовне уметности
1991. Нови Сад, *Јован Солдајовић*, Историјски музеј Војводине
1991. Ниш, *Јован Солдајовић*, Галерија савремене ликовне уметности
2005. Нови Сад, *Солдајовић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића
2008. Нови Сад, *Изложба дейоа Завичајне галерије*, Музеј града Новог Сада, Петроварадинска тврђава

Репродуковано:

Ivanović, Ljiljana, *Razvoj skulpture u Vojvodini 1850–1980*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1984.
Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985, 13.
Плакат изложбе *Из збирки Завичајне галерије*, Музеј града Новог Сада – УРБИС, Нови Сад 1978.
Столић, Јованка, *Солдајовић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад 2005, 11.

Exhibited:

1970, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculpture 1942–1970*, Gallery of Contemporary Fine Arts
1985, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculpture 1942–1984*, Gallery of Contemporary Fine Arts
2008, Novi Sad, *Exhibition of the Homeland Gallery Depot*, The City Museum of Novi Sad, Petrovaradin Fortress

Reproductions:

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985
Kolarić, Miodrag, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1970*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1970

Head (1971)

Bronze | Height 38 cm | Purchased from the artist for the Homeland Gallery, 1977 | ZG-859

Exhibited:

1978, Novi Sad, *From the Collections of the Homeland Gallery*, URBIS, The City Museum of Novi Sad
1980, Novi Sad, Academy of Arts
1984, Novi Sad, *Development of Sculpture in Vojvodina 1895–1980*, Gallery of Contemporary Fine Arts
1985, Novi Sad, *Jovan Soldatović, Sculpture 1942–1984*, Gallery of Contemporary Fine Arts
1991, Novi Sad, *Jovan Soldatović*, History Museum of Vojvodina
1991, Niš, *Jovan Soldatović*, Gallery of Contemporary Fine Arts
2005, Novi Sad, *Soldatović*, Gallery of Fine Arts Gift Collection of Rajko Mamuzić
2008, Novi Sad, *Exhibition of the Homeland Gallery Depot*, The City Museum of Novi Sad, Petrovaradin Fortress

Reproductions:

Ivanović, Ljiljana, *Razvoj skulpture u Vojvodini 1850–1980*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1984
Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985, p. 13
Exhibition poster *Iz zbirki Zavičajne galerije*, Muzej grada Novog Sada - URBIS, Novi Sad 1978
Stolić, Jovanka, *Soldatović*, Galerija likovne umetnosti poklon zbirka Rajka Mamuzića, Novi Sad 2005, p. 11

Избор из библиографије / Selection from the Bibliography

Arsić, Miloš, *Likovna umetnost u Vojvodini 1944–1954*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1980, 19, 20, 33, 107–111, 119.

Бањац, Јелена, *Скулптуре из збирки Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Нови Сад 2003.

Бањац, Јелена, *Слике, скулптуре, керамика – избор из Завичајне галерије Музеја града Новог Сада*, Музеј града Новог Сада, Нови Сад 2005.

Бањац, Јелена, „Одељење за савремену уметност – Завичајна галерија“, *Музеј града Новог Сада 1954–2014*, 91–105.

Бањац, Јелена, „Поводом 55 година од оснивања Галерије савремених новосадских уметника – Завичајне галерије Музеја града Новог Сада“, *Годишњак Музеја града Новог Сада*, бр. 13-14/2017-2018, Нови Сад 2019, 63-122.

Ivanović, Ljiljana, *Razvoj skulpture u Vojvodini 1850–1980*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1984, 9, 20–21, 102–107.

Ivanović, Ljiljana, *Jovan Soldatović, skulptura 1942–1984*, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad 1985.

Коларић, Миодраг, *Јован Солдатовић, скулптура 1942–1970*, Галерија савремене ликовне уметности, Нови Сад 1970.

Latinović, Vesna (ur.), *Jovan Soldatović*, Bel Art, Novi Sad 2012. (са наведеном старијом литературом)

Nastasijević, Miroslav (ur.), *Slikari i vajari Novog Sada*, Sterijino pozorje – Muzej grada Novog Sada, Novi Sad 1964.

Radovanović, Olivera, *Form and Line. The Artist of Novi Sad. Yugoslavia*, Norfolk Museums Service 1985.

Radovanović, Olivera, *Crtež, grafika, skulptura (iz kolekcije Muzeja grada Novog Sada)*, Muzej grada Novog Sada, Novi Sad 1985.

Столић, Јованка, *Солдатовић*, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад 2005.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

730.071.1:929 Soldatović J.(083.824)

БАЊАЦ, Јелена, 1975-

Јован Солдатовић : дела из фонда Завичајне галерије / Јелена Бањац ; [превод Сава Ракић ; фотографије Феђа Киселички, Љубиша Савић] = Jovan Soldatović : Works from the Homeland Gallery / Jelena Banjac ; translation Sava Rakić ; photography Feđa Kiselicki, Ljubiša Savić]. – Нови Сад : Музеј града Новог Сада = The City Museum of Novi Sad, 2021 (Београд : Службени гласник). – 56 стр. : илустр. ; 22 cm

Упоредо срп. текст и енгл. превод. – Тираж 400.

ISBN 978-86-7637-143-3

а) Солдатовић, Јован (1920-2005) -- Вајарство -- Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 30109449

